

Bilaga 3 Uppföljning av tillsynsplanen 2018 för miljöbalken

Lagområde/bransch	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
Miljöbalken Totalt VP	75148	40952	27109	7087
Miljöbalken Totalt VB	74928	41511	23235	10182
Differens VB - VP	-220	559	-3874	3095
7 kap Miljöbalken Skyddade områden VP	1723	1275	348	100
7 kap Miljöbalken Skyddade områden VB	1845	1512	158	176
Differens VB - VP	122	237	-190	76
(miljöskyddstillsyn) VP	17319	12005	3576	1738
(miljöskyddstillsyn) VB	16827	11270	3999	1558
Differens VB - VP	-492	-735	423	-180
(hälsoskyddstillsyn) VP	38888	18739	16405	3744
(hälsoskyddstillsyn) VB	37272	19101	14294	3877
Differens VB - VP	-1616	362	-2111	133
VP	2995	2005	960	30
VB	4642	2346	1505	791
Differens VB - VP	1647	341	545	761
Tillsyn enligt 14 kap Miljöbalken Kemiska produkter Summa VP	9237	5393	3059	785
Tillsyn enligt 14 kap Miljöbalken Kemiska produkter Summa VB	9120	5432	1651	2037
Differens VB - VP	-117	39	-1408	1252
Summa VP	4227	1406	2431	390
Summa VB	4317	1596	1328	1393
Differens VB - VP	90	190	-1103	1003
Solarier VP	220	70	100	50
Solarier VB	230	80	100	50
Differens VB - VP	10	10	0	0
Legionella VP	159	9	100	50
Legionella VB	346	96	100	150
Differens VB - VP	187	87	0	100
karantäns & saneringsbevis VP	300	50	100	150
karantäns & saneringsbevis VB	328	78	100	150
Differens VB - VP	28	28	0	0
Tobakslagen VP	50	0	0	50
Tobakslagen VB	0	0	0	0
Differens VB - VP	-50	0	0	-50

Miljöbalken kap 7 Skyddade områden

Inriktning: Minst fem tillsynsbesök i de större reservaten samt minst två tillsynsbesök i övriga reservat. Ett besök vardera till stadens två naturminnen; Bergsbrant vid Pålsundsberget samt flyttblock i Vårberg. Vid besöken granskas efterlevnad av syften, föreskrifter, dispenser och andra beslut som fattats med stöd av miljöbalken 7 kap. Med rådgivning, information och stödande verksamhet bidrar miljö- och hälsoskyddsmyndigheten till att Stockholms natur- och kulturresevat sköts och utvecklas så att biologiska och rekreativa värden upprätthålls och stärks.

Målsättning: För år 2018 ska följande uppnås i tillsynen:

1. rådgivning angående skötsel och genomförande av projekt genom möten med reservatsförvaltare och verksamhetsutövare med syfte att uppnå gynnsam bevarandestatus och minimera negativ påverkan i reservaten.
2. deltagande i arbetet med att tillgängliggöra reservaten och utveckla och stärka rekreativa och ekologiska värden, med fokus på personer med funktionsnedsättning samt barn och unga i samråd med berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden.
3. deltagande i arbetet med att utreda anläggandet av två leder för stigcykling i Nackareservatet och Kyrkhamns naturreservat.
4. uppföljning av biologisk mångfald med särskilt fokus på groddjur och fladdermöss.
5. medverka i arbetet med att inrätta naturreservat i Årstaskogen och Årsta holmar samt Rågsveds friområde i samråd med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden.
6. medverka i utredningsarbetet för nya reservat i Kyrkhamn och Hagsätraskogen (Östra Älvsjöskogen).

Indikator:

Andel reservat som uppfyller gynnsam bevarandestatus (följs upp var femte år, nästa gång 2020)

Uppföljning:

1. Samtliga reservat har besökts under året. Förvaltningen har fört dialog och ställt krav i projekt som Järvabadet, Förfart Stockholm, Stockholms Ström och andra ledningsdragningar som berör reservaten. Barkarby motorstadium är nu avvecklad och avstämning. Ett stort antal åtgärder som utförts av förvaltarna har bidragit till att upprätthålla och förbättra biologisk mångfald och tillgänglighet i reservaten. En särskild åtgärd har varit att tillföra vatten till flera groddammar.
2. Förvaltningen har tagit initiativ till dialog mellan förvaltningarna om möjligheter att anlägga toaletter i våra naturområden. Det har resulterat till tre besökstoalletter troligen kommer till stånd i tre naturområden varav ett är Rågsveds naturreservat
3. Utredningsarbetet pågår. För Nackareservatet i samarbete med Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Fastighetskontoret. I Kyrkhamn med Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
4. Uppföljningen av reservatens småvatten pågår. Samtliga dammar och bäckar i Sätraskogen, Kyrksjöloten och Judarskogen har hittills besökts vid ett tillfälle. Uppföljningen fortsätter under 2019 med anledning av den extrema torkan under 2018.
5. Förvaltningen har aktivt deltagit i arbetet med att inrätta Årstaskogen och Årsta holmar naturreservat samt Rågsveds naturreservat. Besluten har vunnit laga kraft under året.
6. Förvaltningen har aktivt deltagit i arbetet med att inrätta ett reservat i Hagsätraskogen. Arbetet med att inrätta reservat i Kyrkhamn har återupptagits innan sommaren med ambitionen att ta fram ett förslag på ny reservatsgräns.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	13	13	1723	1275	348	100
VB	13	13	1845	1512	158	176
Diff	0	0	122	237	-190	76

Miljöbalken kap 9 Vägtrafik

Inriktning: Tillsynen bedrivs i huvudsak genom granskning av egenkontroll avseende miljöpåverkan från Trafikverkets och Trafikkontorets väganläggningar samt från Trafikförvaltningens busstrafik.

Målsättning: Under 2018 ska följande uppnås inom tillsynen:

1. att TK och TrV fortsatt genomför bullerskyddsåtgärder vid förskolor och skolor enligt tidigare uppmaning från MHN.
2. att TK tar fram en åtgärdsplan för ytterligare bullerskyddsåtgärder för de gator där bullernivån utomhus överstiger 71 dBA vid fasad med målsättningen om högst 30 dBA inomhus.
3. att TK genomför fortsatta dammbindningsåtgärder på samtliga gator där risk för överskridande av MKN för PM10 föreligger.
4. att TrV genomför åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för luftkvalitet
5. att TK följer sin underhållsplan för att förbättra stadens bullerskärmar
6. att TK inventerar möjligheten att förbättra bullerskärmar ur akustisk synpunkt, t.ex. genom att sätta på absorberer.
7. att utreda hur växtbeklädda bullerskydd kan användas för att minska buller i anslutning till vägar.
8. att MF genom samverkan bevakar att TrF utredning avseende införandet av elbusstrafik i Stockholm tar hänsyn till lokala buller- och luftföroreningsförhållanden samt att bullerprestanda ingår i upphandling av elbussar.
9. att TK använder mindre stenstorlek i vägbeläggningar för att minska bullerexponeringen (enligt stadens åtgärdsprogram för buller) och att det anges i teknisk handbok.
10. att TK genomför bullerskyddsåtgärder för minst ett rekreativområde.
11. att MF tar fram Stockholms åtgärdsprogram för buller för perioden 2019-2023 i samverkan med berörda trafikmyndigheter samt förvaltningar i staden, i enlighet med förordningen om omgivningsbuller (SFS 2004:675).
12. att TK följer upp effekten på buller och luftkvalitet av den gröna asfalt som lägg ut under 2017 och 2018
13. att en tillsynsutredning tas fram om dagvatten från vägtrafiken.
14. att tillse att stadens arbete med miljözoner för lätta fordon blir så bra som möjligt.

Nyckelindikatorer: Nyckelindikatorer: 1) Antal dygn då MKN för PM10 överskridits. Årsmål max 35 dygn. Hittills under 2018 har Hornsgatan, S:t Eriksgatan samt Essingeleden haft över 30 dygn med PM10 halter över 50 µg/m³. 2) Antal dygn då MKN för NO₂ överskridits. Årsmålet max 7 dygn har redan överträffats intill Essingeleden och Hornsgatan. Det kan inte heller uteslutas att miljökvalitetsnormen kommer att överträddas på fler innerstadsgator under 2018. 3) Andel bostäder som uppfyller de riktvärden som fastställts av riksdagen (prop. 1996/97:53) inomhus. Årsmål 100 %. Utfall: 91 %

Uppföljning: 1. Trafikkontoret utreder åtgärder på ett par förskolor. 2. Fyra gatusträckor har tagits fram för åtgärd och ingår i stadens åtgärdsprogram för buller 2019-2023. Trafikkontoret planerar att utreda lämpliga bullerskyddsåtgärder för samtliga gator under 2019. 3. Trafikkontoret har fortsatt med dammbindningsåtgärder vilket har bidragit till att miljökvalitetsnormen för PM10 klaras. 4. Trafikverket har genomfört åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för luftkvalitet, vilket fr.a. innefattar dammbindning längs infartsleder till Stockholm. 5. Underhåll av bullerskärmar sker löpande. 6. Under 2019 ska TK ta fram ett testprogram för påbyggnader på befintliga skärmar. 7. Arbete med en handbok är i slutfasen och färdigställs 2018. 8. Trafikförvaltningen har informerats om vikten av att ta hänsyn till lokala buller- och luftföroreningsförhållanden. 9. Trafikkontoret har lagt beläggning med mindre stenstorlek på delar av Hornsgatan. 10. Trafikbullerutredningar för flera rekreativområden planeras för 2019. 11. Stockholms ÅGP för buller för perioden 2019-2023 har antagits av MHN. 12. Ljudmätning har genomförts före och efter ny beläggning på Hornsgatan. 13. Tillsynsutredning om dagvatten från vägtrafiken är genomförd och visar på ett tillsynsbehov. 14. Miljöförvaltningen har deltagit i en utredning om konsekvenser av miljözon för lätta fordon i staden.

Kommentar: av utförda direkt debiterbara timmar utgör 48 timmar timavgift. Pga. personalomsättning har det rått resursbrist för branschen under året och det är framförallt indirekt debiterbar tid som har prioriterats bort. Därav ett underskott på 206 timmar för indirekt debiterbar tid.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	3	3	3289	2581	610	98
VB	3	3	3074	2553	404	117
Diff	0	0	-215	-28	-206	19

Miljöbalken kap 9 Motorbanor

Inriktning: Granskning sker av motorbanors egenkontroll med avseende på miljöpåverkan samt efterlevnad av miljöbalken och myndigheters beslut. Två inomhusbanor och två utomhusbanor (en "halkbana" och en för radiostyrda bilar). Ett tillsynsintervall om ca 5 år är satt för inomhusbanor samt halkbanan. I övrigt initieras tillsyn vid eventuella klagomål på verksamheterna.

Målsättning: Under år 2018 kan visst efterarbete behövas efter avvecklingen av Barkarby motorsportbana. Motorsportbanan ska enligt beslut vara avvecklad år 2017.

Nyckelindikatorer: 1) Antal befogade klagomål på motorsportverksamheter. Årsmål 0 st. Utfall: 0 st.

Uppföljning:

Under perioden har visst efterarbete lagts ner för arbetet med avvecklingen av Barkarby motorstadion. I övrigt har ingen tillsyn bedömts behövas för övriga små verksamheter inom branschen

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	4	0	10	0	0	10
VB	0	0	26	20	2	4
Diff	-4	0	16	20	2	-6

Miljöbalken kap 9 Spårtrafik

Inriktning:

Tillsyn av miljöpåverkan från trafikförvaltningens och Trafikverkets spåranslagningar och granskning av egenkontroll. Tillsynsbehovet har minskat till följd av minskad miljöpåverkan och antalet direkt debiterbara timmar har till följd av detta minskat med 100h mellan åren 2014-2017.

Målsättning:

För år 2018 ska tillsynen leda till

1. att trafikförvaltningen slutför arbetet med bullerskyddsåtgärder för skolor och förskolor enligt gjorda bullerskyddsutredningar
2. att trafikförvaltningen slutför arbetet med bullerskyddsutredningar för spårdepåer.

Nyckelindikatorer:

Nyckelindikatorer: Andel bostäder som uppfyller de riktvärden som fastställts av riksdagen (prop. 1996/97:53) inomhus. Årsmål 100 %. Utfall 100%.

Uppföljning:

1. Arbetet med att genomföra bullerskyddsåtgärder vid skolor och förskolor är klart.
2. Bullerskyddsutredningarna för spårdepåer är klara. I projektet har åtgärd med nytt smörjmedel och nytt sätt att applicera smörjmedel testats på Vällingbydepån. Skrik ljud eliminerades helt och ljudnivån reducerades med 20 dB(A). Trafikförvaltningen arbetar nu med att smörjning ska ske även på andra depåer. Tidplan för detta är inte fastställd.

Kommentar:

Planerad tid har överskridits pga. nya handläggare. Mertiden betraktar vi som lärtid och vi gör därför inte någon extradebitering

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	2	2	272	210	42	20
VB	2	2	406	330	41	35
Diff	0	0	134	120	-1	15

Miljöbalken kap 9 Flyg

Inriktning: Tillsyn av miljöpåverkan från Bromma flygplats och granskning av Swedavias egenkontroll.
Nyckelindikator: Antal överskridande av bullervillkoret avseende FBN 55 dBA.

Målsättning: Under 2018 ska följande uppnås inom tillsynen:

1. att Swedavia färdigställer första etappen (av två) av bullerskärm mot Bromma kyrka.
2. att Swedavia kontinuerligt fortsätter arbetet med att förbättra hantering av markbuller.
3. att Swedavia tar fram en strategi för hur föroreningarna vid brandövningsplatserna ska hanteras.
4. att Swedavia färdigställer arbetet med ombyggnad för att förbättra uppsamlingen av glykol och möjliggöra återvinning av uppsamlad glykol.

Nyckelindikatorer: Nyckelindikator: Antal överskridande av bullervillkoret avseende FBN 55 dBA.
Årsmål 0 st. Utfall 0 st.

Uppföljning:

1. Swedavia har beslutat att inte uppföra en bullerskärm mot Bromma Kyrka med anledning av att man bedömer att bullerreduktionen blir för låg. Miljöförvaltningen har inte haft som krav att skärmen ska uppföras, men har uppmanat Swedavia att vidta åtgärder mot markbuller. Swedavia ska utreda alternativa bulleråtgärder, både för mark- och flygbuller i området. Ljudnivåerna för markbuller vid de mest utsatta bostäderna är 50-55 dBA Leq, och därmed överskrider riktvärdet 45 dBA kvällstid och 50 dBA dagtid.
2. Återkommande diskussioner och mailväxling med Swedavia, SL och Stadens kontor (TK, explo och SBK) om hur markbullret ska hanteras när tvärbanan dras fram förbi Bromma flygfält. Swedavia ska nu ta fram det underlag som saknas för att bedömning ska kunna göras om en olägenhet av betydelse kan komma att uppstå. En redogörelse om eventuellt tidsglapp mellan rivning av byggnader och uppförd bullerskärm samt möjligheten till tillfälliga bullerskyddsåtgärder under byggskedet.
3. Swedavias arbete med att ta fram en strategi för rening av PFAS-föroreningarna fortgår. Den senaste utredningen utförd av Sweco färdigställdes under hösten. Då det fortfarande saknas information om spridningsvägar och vilka halter som sprids har Sweco påbörjat en ny utredning om detta. Tillsynsmyndigheten har framfört att Swedavia ska arbeta utifrån att reningen ska ske till sådan grad som är tekniskt möjlig för att nå så låga nivåer som möjligt.
4. Swedavia arbetar med att installera en ny "glykoltippficka", en uppsamlingsvolym för glykol. Planerad driftsättning är framskjuten till v 51 2018.

Kommentar:

Stort antal timmar dels pga. många anmälningsärenden gällande förändrad verksamhet på flygplatsen, dels pga. ny handläggare. En tredjedel av mertiden betraktar vi som lärtid och resten av mertiden avser vi göra en extradebitering för.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	1	1	362	209	113	40
VB	1	1	583	396	164	23
Diff	0	0	221	187	51	-17

Miljöbalken kap 9 Hamn & Sjöfart

Inriktning:

Granskning sker av verksamhetsutövarens egenkontroll bland annat genom granskning av miljörapporter. Hamnverksamhet/skärgårdstrafik. Uppföljning av efterlevnad av tillståndsvillkor, domstolsremisser.

Målsättning 2018:

- säkerställa att Hamnen upprätthåller en god egenkontroll ur miljö- och hälsosynpunkt.
- säkerställa att Hamnen efterlever villkor för dagvattenhanteringen till den utbyggda Värtapiren och övriga ytor i Värtahamnen.
- aktivt delta i fortsatta överläggningar vad gäller prövningen av Hamnens villkor/ hamnverksamhet.
- besvara frågor från allmänheten inom en vecka.

Nyckelindikatorer:

1. Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st. Utfall: 0 st.

Uppföljning:

Tillsynstid har hittills lagts ner på följande aktiviteter:

* Granskning av miljörapporter (Nybrokajen, Stadsgården, Skeppsbron, Masthamnen, Södra Hammarbyhamnen och Värtahamnen-Frihamnen. Alla kom in i tid och inga avvikelser har konstaterats.

* branschrapportskrivning för nämnden, mars-april 2018.

* Hantering av hamnrelaterade klagomål av olika slag, buller- och luktstörningar (både befogade och obefogade klagomål). P.g.a. den heta sommaren och folks behov av att vädra, har t.ex. flera klagomål inkommit om stenkoleldade ångbåten Blidösund. Rök och lukt från koleldningen är mer påtagligt nu och folk upplever det mycket störande. Mf har svarat alla klagande att vi inte har ställt några specifika reningskrav på båten. Detta dels då de tekniska möjligheterna att rena båtens utsläpp till luft är begränsade, förutsatt att man bevarar båtens ursprungliga konstruktion, dels då båtens utsläpp inte bedöms utgöra ett hälsoproblem eftersom användningen är så pass begränsad. Denna båts emissioner har väldigt lite påverkan på de generella halterna i Stockholms luften.

* Aktivt deltagit i Hamnens dom som kom in i våras gällande slutliga villkor för omgivningsbuller v.g. Nybrokajen och Södra Hammarbyhamnen. I beslutet åläggs Hamnen också att utreda en handlingsplan för att minska höga ljudnivåer från externa fartyg. Förvaltningen har fått in handlingsplanerna nu och granskning pågår.

Resultat: Hamnen förbättrar ständigt sin egenkontroll dels med hjälp av sitt pågående miljöarbete och dels m.h.a. förvaltningens miljötillsyn.

* under sommaren och hösten 2018 har förvaltningen tagit hand om olika klagomål om fartygsemissioner. Hamnen har vid ett eller flera tillfällen inte haft tillräckligt med el för att kunna elförsörja reguljära fartyg vid kaj. Ärendet är fortfarande under utredning.

* förvaltningen har yttrat sig till MMD om förvaltningens inställning vad gäller villkoret om elanslutning.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	6	5	420	240	90	90
VB	5	5	279	216	59	4
Diff	-1	0	-141	-24	-31	-86

Miljöbalken kap 9 Exploateringsprojekt

Inriktning:

Byggherrars och entreprenörers egenkontroll vid stora och 10 mindre (ca 5 st egenintierade och ca 5 som följs upp via klagomål) exploateringsprojekt.

De större projekten är:

Förbifart Stockholm, Mälardalensbanan, Ombyggnation av Getingmidjan, Slussen, CityLink, Avloppstunnel Bromma – Henriksdal, Avloppstunneln Mässtunneln, Älvsjö – anslutning mot Henriksdalstunneln. Nya tunnelbanan 3 grenar + en depå. Värtabanen, Trafikverket och Värtabanen Explateringskontoret.

Stor andel rådgivning, information och för år 2018 domstolsremisser och -förhandlingar (Remiss för Nacka-Söder, Huvudförhandlingar t-bana Nacka-Söder och Odenplan-Arenastaden, ytterligare förhandlingar om någon av de tre linjerna överklagas). Även obefogade klagomål måste hanteras trots god egenkontroll. Indirekt tid för att identifiera mindre exploateringsprojekt. Den höga andelen ej debiterbar tid består främst av omfattande tillståndsremisser som nämnden har att yttra sig över samt obefogade klagomål. Antal objekt som redovisas till höger avser stora exploateringsprojekt med återkommande tillsyn.

Målsättning:

För år 2018 ska följande uppfyllas inom tillsynen:

Mindre exploateringsprojekt:

Utrustningskrav för rening av byggvatten ska tillämpas vid inspektioner. Minimum erforderlig oljeavskiljning samt sedimentering.

Det finns ett behov av att byggherrar har ett ökat fokus på förebyggande åtgärder med avseende på bullerstörningar. Frågan ska lyftas särskilt vid inspektioner.

Stora infrastrukturprojekt:

Bibehålla en hög nivå inom egenkontrollen som Trafikverket har inom sina projekt och tillse att fungerande rutiner och förhållningssätt överförs till de nya stora projekten, exempelvis för nya Tunnelbanegrenar (Landstinget (FUT))

Nyckelindikatorer:

Nyckelindikatorer: 1) Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st. Utfall: 4

Uppföljning:

En handfull inspektioner av mindre exploateringsprojekt har genomförts sedan klagomål inkommit från närboende. I inget av dem har det varit aktuellt med frågor om byggvatten medan däremot bullerfrågan är central.

De stora infrastrukturprojekten har fortsatt genererat mycket arbete, dels genom fortsatta prövningar, t.ex. av tunnelbanans gula linje, men även genom en rad avvikelser gällande arbetstider för pågående byggprojekt. I synnerhet Slussen och Getingmidjan, där arbetena måste bedrivas med hänsyn inte minst till att kollektivtrafiken ska fungera, skapar ofta behov av arbete på avvikande tider etc.

De stora, nu pågående, infrastrukturprojekten har genomgående mycket hög nivå på egenkontrollen. Två konstaterat befogade klagomål har noterats, fläktbuller från Förbifartens tunnlar och buller till Sheratons gäster i samband med renoveringen av Getingmidjan. Båda klagomålen har hanterats på ett tillfredsställande sätt av verksamhetsutövarna.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	11	11	1500	780	100	620
VB	11	11	1232	810	9	413
Diff	0	0	-268	30	-91	-207

Miljöbalken kap 9 Energianläggningar

Inriktning:

Tillsyn över efterlevnaden av tillståndsvillkor samt egenkontrollen vid de stora energiproduktionsanläggningarna och fjärrvärmenätet. Att verksamheterna följer givna miljötillstånd och dess villkor och generellt verkande regleringar, t ex förordning om stora förbränningsanläggningar. Tillsynsaktiviteterna utgörs, förutom av inspektioner/möten, av granskning av miljörapporter, hantering av avvikelserapporter mm. Tillsyn över köldmedieanvändning vid Fortums anläggningar ingår. Hantering av domstolsremisser avseende de stora anläggningarna. Indirekt tid för inläsning av förändrad lagstiftning, direktiv för förbränningsanläggningar, kylanläggningar etc. Då ett flertal av anläggningarna omfattas av IED-direktivet förväntas också särskilda krav för rapportering av tillsynen över dessa anläggningar.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till luft och bullerstörningar reduceras så långt som möjligt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor
2. genom hantering av avvikelserapporter, krav på redovisning av förändringar/förbättringar med anledning av inträffade incidenter fortsatt bevaka att verksamheternas egenkontroll upprätthålls
3. genom deltagande i/yttranden i prövningsärenden verka för att verksamheternas villkor utformas på ett sätt som ger minsta möjliga negativa påverkan på omgivningen
4. att hantera klagomål etc. i enlighet med de servicemål som gäller för förvaltningen. Begreppet servicemål används här - och i fortsättningen i tillsynsplanen - som ett sammanfattande ord för ambitionen att handlägga anmälningsärenden inom sex veckor och att kontakt med utpekad störningskälla vid klagomål ska tas inom tio dagar.

Nyckelindikatorer:

1. Antal överskridanden av riktvärden. Årsmål 0 st. Utfall: 32 (den absoluta merparten rör överskridanden vid Värtaverket)
- 2 Antal befogade klagomål. Årsmål 0 st. Utfall: 1

Uppföljning:

1. 18 anläggningar har lämnat miljörapporter som granskats. Rapporterna har besvarats och ärendena har, i de fall kompletteringar inte krävts, avslutats. Villkorsöverträdelser, avseende riktvärden, har rapporterats.
2. De överskridanden som rapporterats handlar t.ex. om riktvärden för CO, NO_x till luft och suspenderat material i avloppsvattnet för Värtaverket.
3. Nämnden har yttrat sig i det överklagade ärendet avseende slutliga villkor för Högdalenverket, den av bolaget yrkade ändringen tillstyrks. För Värtaverket har tillståndsansökan för att använda annat bränsle (R/T-flis) i KVV8 påbörjats. Nämnden har tillstyrkt ansökan om fortsatt och utökat tillstånd för Skarpnäcksverket.
4. Pågår kontinuerligt - fortsatta klagomål avseende Värtaverket har hanterats. Dessa berör dels upplevda störningar från transporter och dels mer diffusa bullerstörningar. Branschen verksamheter är i huvud sak stora och nedlagd tid varierar därför inte minst med anledning av att behandling av anmälningsärenden ingår i årsavgiften. Korrigering av avgifter bedöms inte aktuell.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	31	26	1534	1184	200	150
VB	31	26	1079	852	131	96
Diff	0	0	-455	-332	-69	-54

Miljöbalken kap 9 Avfall

Inriktning:

Branschen omfattar knappt 80 verksamheter med olika former av tillstånds- eller anmälningspliktig avfallshantering. Det handlar om mellanlagring, sortering och annan behandling av avfall. I fokus för tillsynen är verksamhetsutövarnas villkorsefterlevnad, egenkontroll och förbättringsarbete. Hantering av dagvatten inom anläggningarna och hantering i enlighet med den s.k. avfallstrappan, dvs. att försöka nå ökad återanvändning, är andra centrala frågeställningar. Relativt hög andel indirekt debiterbar tid pga. många objekt och många avstämningsfrågor mellan branschens handläggare.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand bullerstörningar, nedskräpning och dagvattenpåverkan reduceras så långt som möjligt. Ett annat viktigt mål för tillsynen är att stimulera till ökat återbruk/ökad återvinning av de material branschen hanterar.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor
2. genomföra tillsynsbesök på 52 verksamheter, med fokus på egenkontrollen
3. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna
4. genom fortsatta diskussioner med Elkretsen, återvinningscentraler och anläggningar för förbehandling av elavfall verka för en förbättrad hantering av elektriskt och elektroniskt avfall

Nyckelindikatorer:

- 1) Antalet befogade klagomål. Årsmål 0 st. Uppföljning: 0
- 2) Andel företag, där dagvattenpåverkan kan befaras som installerat rening. Årsmål 100% Utfall: 100 %

Uppföljning:

1. 14 anläggningar lämnar miljörapporter som granskats. Rapporterna har granskats och besvarats och ärendena har avslutats. Inga villkorsöverträdelser har rapporterats men i ett fall har rapporten kommit in för sent och beslut om miljöstraffavgift har därför meddelats.
2. 32 verksamheter har fått ett eller flera tillsynsbesök, fokus ligger på egenkontrollen med speciell inriktning på dagvatten. Detta motsvarar planeringen för branschen, siffran i VP nedan är felaktig
3. ärendena hanteras i enlighet med servicemålen.
4. förvaltningen har i sitt remissvar över Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter för förbehandling av elavfall påtalat vilka brister/förändringsbehov som noterats i tillsynen. Avvikelsen avseende debiterbara timmar beror på att objekt fallit bort och branschens intäkter är därför lägre än budgeterat.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	76	50	1188	883	265	40
VB	76	32	863	637	162	64
Diff	0	-18	-325	-246	-103	24

Miljöbalken kap 9 Avloppsreningsverk

Inriktning:

Tillsyn av avloppsreningsverkens skötsel, inklusive ledningsnät och bräddningar. Fokus på villkorsefterlevnad, egenkontroll samt det arbete som bedrivs för att spåra och minimera felkopplingar, eliminera bräddpunkter etc.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom utsläpp till vatten. Tillsynen har också som mål att säkerställa att verksamhetsutövaren bedriver ett aktivt arbete i syfte att minska påverkan genom bräddningar och arbete för att minska oönskade ämnen i avloppsvattnet/-slammet.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter säkerställa att verksamhetsutövaren följer givna tillståndsvillkor
2. vid behov fortsatt deltaga i prövningen av bolagets tillståndsansökan (SFAR) och verka för att det nya tillståndets villkor utformas för att ge minsta möjliga negativ påverkan på omgivningen
3. genom hantering av avvikelserapporter, krav på redovisning av förändringar/förbättringar med anledning av inträffade incidenter fortsatt bevaka att verksamheternas egenkontroll upprätthålls
4. att regelbundet genomföra möten med företrädare för Stockholm Vatten avseende verkens funktion, ledningsnätet och slammet från verken
5. att hantera klagomål i enlighet med de servicemål som gäller för förvaltningen

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen slam som enligt slamöverenskommelsen håller sådan kvalitet att det kan spridas på åkermark. Årsmål 100 %. Hittills i år klarar allt slam kvalitetskraven.
- 2) Halten fosfor i renat avloppsvatten till Saltsjön ska inte överstiga 0,3 mg/liter Årsmål 100 % Under kvartal 2 överskreds villkoret (rapporterat i augusti) - åtalsanmälan har gjorts.

Uppföljning:

1. Stockholm Vattens miljörapporter för 2017 har granskats - inga villkorsöverträdelser har rapporterats
2. mark- och miljödomstolen meddelade dom i december 2017. Förvaltningen har, via SVOA, meddelats att beslutet överklagats av privatpersoner. Överklagandena har inte delgivits nämnden och MÖD har heller inte (ännu) givit nämnden tillfälle att yttra sig vidare i ärendet
3. pågår kontinuerligt
4. under året har åtta möten med företrädare för Stockholm Vatten avseende verkens funktion, ledningsnätet och slammet från verken genomförts
5. pågår kontinuerligt - exempelvis har klagomål avseende störningar från ombyggnaden av Henriksdalsverket hanterats

Tid utöver planerad innefattar bl a arbete kopplat till Stockholms Framtida AvloppsRening, som kontrollprogram etc. Vidare har pågående ombyggnad av Henriksdalsverket genererat tillsyn. Då tillsynstiden varierar mellan åren bedöms ingen taxeöversyn aktuell.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	2	2	515	265	200	50
VB	2	2	402	362	8	32
Diff	0	0	-113	97	-192	-18

Miljöbalken kap 9 Bilvård - drivmedelsstationer

Inriktning:

Omfattar fordonstvättar, inklusive depåer för bussar och spårfordon, och hantering av motorbränsle. Syftet är att genom granskning av årsrapporter/återkoppling till verksamhetsutövare skriftligt och genom årliga besök hos de större verksamheterna verka för fortsatt minskning av utsläpp av olja och metaller från branschen. Kemikalie- och energifrågor är, förutom avloppsutsläppen, branschens huvudfrågor.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till vatten (avloppsnätet) och säkerställa en god kemikaliehantering.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning av och återkoppling kring verksamheternas redovisning av resultaten från förelagd vattenprovtagning verka för att ett ökat antal anläggningar uppfyller uppställda riktvärden
2. besök hos samtliga anmälningspliktiga tvättanläggningar, ca 65 stycken
3. inspektera en tredjedel av de mindre tvättarna och bensinstationerna inspekteras - detta rör sig om 25-talet verksamheter - fokus på egenkontrollen
4. initiera frågan om utbyte av fossil diesel mot förnybara alternativ
5. att hantera anmälningar om ägarbyten/nya verksamheter, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag utan anmärkning på kemikaliehanteringen. Årsmål 100 %. Utfall inte sammanställt - rapporteras i årlig tillsynsrapport.
- 2) Andel anmälningspliktiga fordonstvättar som uppfyller gällande utsläppsriktvärden. Årsmål 100%. % . Utfall inte sammanställt - rapporteras i årlig tillsynsrapport.

Uppföljning:

1. verksamheternas rapporter ska lämnas senast 31 maj. Påminnelser har skickats till de som inte kommit in. Rapporterna har granskats och återkoppling givits vid tillsynsbesök. Det sammantagna utfallet rapporteras till nämnden i årlig branschrapport.
2. 66 av de anmälningspliktiga tvättanläggningarna har fått besök - huvuddelen av besöken sker under årets andra hälft sedan anläggningarna lämnat sina årsrapporter.
3. 19 av de mindre tvättarna och bensinstationerna har besökts - fokus på egenkontrollen.
4. förvaltningen har sammanställt ett underlag som ska presenterats för nämnden under hösten - förslaget är en uppmaning till de bolag som driver stationer avsedda för den tunga trafiken. Nämnden har begärt ytterligare klarläggande kring möjligheten att tillämpa substitutionsprincipen mot användarna (åkerier m fl)
5. pågår kontinuerligt och handläggs i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna. 14 ärenden avseende ägarbyten, nyinstallation och/eller byte av utrustning samt ett par markärenden har hanterats under året.

Planerad tillsyn genomförd. Arbete med "drivmedelsstationer i en växande stad" samt "tillsyn för fossilbränslefritt Stockholm" har registrerats som ej debiterbar tid. Del av tiden som registrerats som indirekt debiterbar tillhör rätteligen direkt debiterbar.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbar a timmar	- varav indirekt debiterbar a timmar	-varav ej debiterbara
VP	140	90	1349	1039	290	20
VB	140	85	2169	885	988	296
Diff	0	-5	820	-154	698	276

Miljöbalken kap 9 Verkstad elektronik

Inriktning: Tillverkande industri, bl.a. ytbehandling, metallbearbetning. Minska utsläpp av metaller till vatten. Tillsynens fokus ligger därutöver på egenkontroll och kemikalieanvändning. Beroende på nedläggningar, uppköp etc. finns idag bara fyra tillståndsgivna verksamheter kvar i staden.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom utsläpp till luft och vatten samt bullerstörningar reduceras så långt som möjligt. Hantering av kemikalier och substitution av sådana är ett annat tillsynsmål.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter /årsrapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor/har en fungerande egenkontroll
2. genomföra tillsynsbesök hos 28 av branschens företag , fortsatt fokus på egenkontroll och kemikalieförteckningar
3. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med förvaltningens servicemål

Nyckelindikatorer: Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %. Alla företag jobbar med detta.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %. Alla företag jobbar med detta.
- 3) Andel företag som uppfyller samtliga gällande tillståndsvillkor. Årsmål 100%. Resultatet är 100%.

Uppföljning:

1. miljörapporter från de tre företag som lämnar sådana har granskats och godkänts. Samtliga verksamheter uppfyller sina villkor. Avvikelser i miljö- och årsrapporter tas upp med verksamheterna vid tillsynsbesök
2. under året har 27 av branschens företag besökts, fokus för tillsynen är egenkontrollen och kemikalieförteckningar. Egenkontrollen bedöms generellt som god och verksamheterna arbetar med energi- och substituitionsfrågor.
3. ärendena hanteras i enlighet med förvaltningens servicemål. Två klagomålsärenden, avseende lukt respektive nedskräpning, har hanterats under året.

Avvikelsen avseende debiterbara timmar beror på att objekt fallit bort och branschens intäkter är därför lägre än budgeterat.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	75	28	588	438	150	0
VB	75	37	477	392	85	0
Diff	0	9	-111	-46	-65	0

Miljöbalken kap 9 Verkstäder U-verksamheter

Inriktning:

Inspektion av 80 - 100 små verkstäder, huvudsakligen bilverkstäder. Tillsynen över oljeavskiljare för vilken fastighetsägaren ansvarar ingår. Fokus är grundläggande regler för miljöfarlig verksamhet som avloppsvattenbehandling, hantering och förvaring av kemikalier/avfall etc.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att säkerställa verksamheternas kunskap om grundläggande miljöskydd i form av hantering av kemikalier och avfall samt risk för avloppspåverkan.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. att besöka 80 - 100 verksamheter, fokus i tillsynen på kemikalie- och avfallshantering
2. att hantera klagomål i enlighet med förvaltningens servicemål. Begreppet servicemål används här som ett sammanfattande ord för ambitionen att handlägga anmälningsärenden inom sex veckor och att kontakt med utpekad störningskälla vid klagomål ska tas inom tio dagar.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel besökta företag utan anmärkning på kemikaliehanteringen (mål 100%). Utfall inte sammanställt - rapporteras i årlig tillsynsrapport.
- 2) Andel besökta företag utan anmärkning på hantering av farligt avfall (mål 100%). Utfall inte sammanställt - rapporteras i årlig tillsynsrapport.

Uppföljning:

1. 85 verksamheter har fått besök under året. Liksom tidigare är de vanligaste anmärkningarna märkning och hantering av såväl kemikalier som farligt avfall.
2. Servicemålen uppfylls

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	300-500	80-100	462	297	150	15
VB	300-500	85	476	264	177	35
Diff			14	-33	27	20

Miljöbalken kap 9 Kemisk industri och läkemedel

Inriktning: Fokus ligger på villkorsefterlevnad, egenkontroll och kemikaliehantering hos de sinsemellan mycket olika verksamheterna i branschen. Miljöpåverkan av farliga kemikalier, uppföljning av miljörapporter/tidigare kända brister. Motivera till förbättrad egenkontroll. Då ett par av anläggningarna omfattas av IED-direktivet förväntas också särskilda krav för rapportering av tillsynen över dessa anläggningar.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom utsläpp till luft och vatten reduceras så långt möjligt. Hantering och substitution av kemikalier är andra viktiga mål för tillsynen.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter /årsrapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor/har en fungerande egenkontroll
2. att genomföra tillsynsbesök på 8 av verksamheterna
3. genom fortsatta diskussioner med läkemedelstillverkarna, Octapharma respektive Sobi, och Stockholm Vatten om utsläpp av oktylfenol från bolagens anläggningar verka för att dessa reduceras så långt möjligt
4. genom deltagande i/yttranden över prövningsärenden medverka till att tillståndsvillkor utformas för att ge minsta möjliga negativ påverkan på omgivningen

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %. Alla företag jobbar med detta.
- 2) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %. Alla företag jobbar med detta.
- 3) Andel företag som uppfyller samtliga gällande tillståndsvillkor. Årsmål 100%. Resultatet är 87,5%

Uppföljning:

1. sex av sju miljörapporter har kommit in i rätt tid och granskats. Sex av verksamheterna uppfyller samtliga sina villkor. För den sjunde verksamheten, där rapporten var försenad, har miljöstraffavgift meddelats och där noterades också brister i provtagningen.
2. samtliga planerade tillsynsbesök (8) har genomförts
3. läkemedelstillverkarna, Octapharma respektive Sobi, arbetar vidare med att utreda källan till och söka minimera utsläpp av oktylfenol från bolagens anläggningar. Förvaltningen och Stockholm Vatten (SVOA) deltar återkommande i dessa diskussioner. Arbetet har pågått i flera år och halter i avloppet/årligen utsläppta mängder har sjunkit. Då ämnet inte är reglerat i bolagets villkor diskuteras nu vilken utsläppt halt/mängd som kan accepteras av SVOA.
4. Octapharmas nya, strängare, villkor för pH-värdet i avloppet ger möjlighet till avvikelser uppåt men inte nedåt utanför intervallet. Bolaget har därför sökt ändring av villkoret i denna del och förvaltningen har tillstyrkt.
Ett fåtal objekt som betalar relativt hög avgift. Alla årliga avgifter för tillstånds- och anmälningspliktiga innefattar arbete med ändringsanmälningar, tillsynsbehovet varierar alltså. När anmälningsärenden inte blir aktuella når tillsynstiden inte upp till den debiterade.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	12	8	374	304	50	20
VB	12	8	358	283	57	18
Diff	0	0	-16	-21	7	-2

Miljöbalken kap 9 Grafiker

Inriktning:

Kontrollera utsläpp till luft och vatten från tryckerier och fotolab. Centralt, förutom att säkerställa villkors- och lagefterlevnad, är genom tillsynen medverka till att kemikalieförbrukningen minskar och att oönskade kemikalier fasas ut.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till luft och vatten reduceras så långt som möjligt. möjligt. Hantering och substitution av kemikalier är andra viktiga mål för tillsynen.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter /årsrapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor/har en fungerande egenkontroll
2. genomföra tillsynsbesök/inspektion hos 9 verksamheter, fokus på substitution av kemikalier
3. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Kommentar: I indirekt debiterbar tid ingår i uppdrag som branschexpert åt Naturvårdsverket (115 - 120 timmar).

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %. Samtliga företag jobbar med detta.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %. Samtliga företag jobbar med detta.

Uppföljning:

1. den kvarvarande tillståndspliktiga anläggningen inom branschen har förändrat sin verksamhet och är numera anmälningspliktig. Tillsyn i syfte att säkerställa att verksamhetsutövarna följer lever upp till miljöbalkens krav/har en fungerande egenkontroll sker i samband med att företagen besöks. Branschen är sedan ett antal år i förändring då traditionellt tryck ersätts av digitalt tryck av olika slag.
2. huvuddelen av tillsynen har genomförts under hösten och elva verksamheter fått tillsynsbesök/inspektion. Fokus - förutom egenkontroll - på substitution av kemikalier. Besökta företag är de större i branschen och de har en god egenkontroll och jobbar med ständiga förbättringar avseende t.ex. energi- och kemikalieförbrukning.
3. inkommande ärenden hanteras i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna
Avvikelsen i prognosticerade debiterbara timmar beror på att objekt fallit bort och branschens intäkter är därför lägre än budgeterat.
Högre antal debiterbara timmar genererat av tillsynsprojekt riktat mot digitalt tryck.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	15	9	363	189	174	0
VB	16	11	406	254	144	8
Diff	1	2	43	65	-30	8

Miljöbalken kap 9 Kemtvättar

Inriktning:

Syftet är att genom granskning av årsrapporter/återkoppling till verksamhetsutövare, skriftligt eller genom besök, verka för fortsatt minskning av lösningsmedelsutsläpp samt en god avfallshantering inom branschen.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till luft reduceras så långt som möjligt samt att avfall hanteras korrekt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning av och återkoppling kring verksamheternas redovisning av årsrapporter verka för att ett ökat antal anläggningar uppfyller uppställda riktvärden
2. genom tillsynsbesök på en tredjedel (14) av kemtvättarna kontrollera /säkerställa verksamheternas rutiner för kemikalie- och avfallshantering
3. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %. Årsmål 100%. År 2017 klarade 90% av verksamheterna detta mål.

Uppföljning:

1. Samtliga verksamheter har lämnat i sina årsrapporter - då inte alla rapporterna kom in i tid krävdes i vanlig ordning att förvaltningen gick ut med påminnelse i ett antal fall. Återkoppling har skett, antingen skriftligt eller vid tillsynsbesök. Vanligt är brister i kemikalieförteckning och avsaknad av säkerhetsdatablad. Även vad gäller hanteringen av det farliga avfallet finns anmärkningar. Sammanställning av resultatet redovisas i årsrapporten för tillsynsområdet.
2. Årets planerade tillsynsbesök har genomförts.
3. Servicemålen nås, under året har inga klagomål kommit in.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	40	13	229	192	32	5
VB	40	13	251	182	54	15
Diff	0	0	22	-10	22	10

Miljöbalken kap 9 Kross betong asfalt

Inriktning:

Påverkar med buller, damm och i vissa fall lukt. Tillsynens syfte är att, genom förelägganden om försiktighetsmått vid nyetablering och besök hos befintliga verksamheter, medverka till att buller- och stoftproblem minimeras och att störningarna för närboende begränsas så långt möjligt.

Transportintensiv bransch. Ambitionen att minimera materialtransporter på byggarbetsplatserna ökar antalet anmälningar av tillfälliga krossar och även av antalet klagomål på sådana.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand buller och damm reduceras så långt som möjligt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genomföra tillsynsbesök vid samtliga verksamheter inom branschen, fokus på bullerskydd
2. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna
3. genom samverkan med stadsbyggnadskontoret i den samordnade prövning av dessa verksamheter, anmälan miljöfarlig verksamhet/bygglov, som krävs verka för en god lokalisering och tillräckliga försiktighetsmått för att uppnå minsta möjliga negativ påverkan på omgivningen

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal befogade klagomål på damning och buller. Årsmål 0 st. Inga klagomål - dock har klagomål på lukt förekommit.

Uppföljning:

1. Samtliga branschens företag (11) har fått besök. Brister i märkning och förvaring av kemikalier förekommer, vidare har protokoll för besiktning av cisterner inte kunnat uppvisas. Utöver detta noteras att säkerhetsdatablad ibland saknats.
2. Ambitionerna kring handläggningstider uppfylls. Det kan noteras att intresset för uppställning av mobila/tillfälliga krossar ökar.
3. inga ärenden har varit aktuella i år.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	11	11	253	218	25	10
VB	11	11	223	219	2	2
Diff	0	0	-30	1	-23	-8

Miljöbalken kap 9 Livsmedelsindustri

Inriktning:

Energianvändning, inkluderande transportarbete, utgör branschens största miljöpåverkan. Fokus för tillsynen är således utvecklingen av företagens arbete inom dessa områden. Ambitionen är att genom rådgivning, goda exempel etc. stimulera till fortsatta förbättringar i branschen. Samverkan sker, vid behov, med förvaltningens livsmedelskontroll.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till luft (transporter) reduceras så långt som möjligt. Avfallsminimering och nyttiggörande av organiskt avfall för biogasproduktion är andra viktiga mål för tillsynen.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom besök hos cirka 20 av branschens verksamheter fortsatt verka för effektivare transporter och minskad energianvändning
2. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna. Begreppet servicemål används här som ett sammanfattande ord för ambitionen att handlägga anmälningsärenden inom sex veckor och att kontakt med utpekad störningskälla vid klagomål ska tas inom tio dagar.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100%. Samtliga företag jobbar med detta.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %. Samtliga företag jobbar med detta.

Uppföljning:

1. Huvuddelen av besöken har skett under hösten och fjorton tillsynsbesök har genomförts inom branschen - fokus ligger på effektivare transporter och minskad energianvändning. Miljöarbetet hos de företag som besökts tidigare är påtagligt bättre än hos de företag som besöks för första gången. De vanligaste problemen är hantering av avloppsvatten och avfallshantering, inte minst utanför lokalerna (som Årsta partihallar). Vid ett antal av besöken har också företrädare för Stockholm Vatten och avfall deltagit. Antalet besök är färre än planerat beroende på dels personalbrist och dels hantering av anmälnings- och tillståndsärenden (se pkt 2)
2. Genom ändringar i miljöprövningsförordningen har gränserna för livsmedelsindustriernas tillstånds- respektive anmälningskyldighet förändrats (nedåt). Förvaltningen har därför informerat 17 verksamheter om förändringen och tagit emot tio anmälningar, samtidigt som tre verksamheter inlett tillståndsprövning. Dessa ärenden hanteras i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna och aktuella handläggningstider klaras. Vidare har tillståndsprövning för två verksamheter inletts.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	29	20	258	208	50	0
VB	31	14	271	208	55	8
Diff	2	-6	13	0	5	8

Miljöbalken kap 9 Oljehamnen

Inriktning:

Främst företag med stora mängder oljeprodukter/kemikalier på Loudden, nästan alla är tillståndspliktiga. Fel kan ge stora utsläpp och allvarliga konsekvenser. Fokus i tillsynen på kontroll av villkorsefterlevnad liksom på hur den beslutade avvecklingen kan genomföras på bra sätt.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till vattenoch luktstörningar reduceras så långt som möjligt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom granskning och återkoppling av miljörapporter säkerställa att verksamhetsutövarna följer givna tillståndsvillkor
2. att delta i besiktningar som görs av andra myndigheter med ansvar över närliggande/angränsande lagstiftning, t ex Sevesoinspektioner
3. genom fortsatt arbete med bolagens avvecklingen av anläggningar inom området söka säkerställa att relevanta saneringsarbeten genomförs
4. att hantera klagomål etc. i enlighet med förvaltningens servicemål

Nyckelindikatorer:

- 1) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sin energianvändning. Årsmål 100 %. Samtliga företag arbetar med detta.
- 2) Andelen besökta företag som inlett ett arbete med att effektivisera sina transporter. Årsmål 100 %. Samtliga företag arbetar med detta.

Uppföljning:

1. miljörapporter från de fem kvarvarande rapporteringsskyldiga verksamheterna har granskats, godkänts och ärendena har avslutats - förutom de fall där kompletteringar begärts.
2. förvaltningen har deltagit i samtliga årets besiktningar
3. ett saneringsärende avseende ST1 har hanterats detta år
4. klagomål etc. hanteras i enlighet med förvaltningens servicemål

Förvaltningen har deltagit i flera möten avseende avvecklingen av oljehamnen. Provtagning av mark pågår, bolagen avvecklar/skrotar under hand verksamhetsdelar som tidigare tagits ur drift - detta som en förberedelse inför den slutliga avvecklingen.

Del av tiden har avsett diskussioner med såväl bolagen som Exploateringskontoret och Stockholms Hamnar kring den kommande avvecklingen.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	7	7	559	319	80	160
VB	7	7	393	390	0	3
Diff	0	0	-166	71	-80	-157

Miljöbalken kap 9 Enskilda avlopp

Målsättning: Minska näringsläckaget till omgivande mark och vattendrag. Tillsynen bedrivs genom handläggning av anmälningsärenden och tillståndsansökningar. Miljöförvaltningen fortsätter inventeringsarbetet rörande misstänkta enskilda avlopp som pågått sedan 2013 samt handlägger pågående ärenden. Båtklubbar med uppläggningsplats kommer att inventeras med avseende på förekomst av enskilda avlopp under året. I de fall behov uppstår kommer inspektion utföras.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade anläggningar utan brister. Årsmål: < 80 %.
- 2) Andel anmälningar och tillstånd som hanteras inom 6 veckor. Årsmål: 100 %

VB:

Under 2018 har 3 st enskilda avloppsanläggningar inspekterats. 2 st inspektioner har utförts som uppföljning i pågående ärenden från den riktade tillsynen tidigare år. 1 st inspektion har utförts efter misstanke om utsläpp av avloppsvatten utan rening. Indikatorn om andel inspekterade anläggningar utan brister kommer inte att uppnås eftersom det vid samtliga tre inspektioner noterades att anläggningarna hade brister. Dock har ärendet gällande misstanke om utsläpp av avloppsvatten utan rening kunnat avslutas under året. Detta innebär att 66 % av inspekterade anläggningar under 2018 fortsatt har brister och kommer följas upp vidare.

3 st anmälningar har inkommit gällande avloppsanläggning för bad, disk och tvätt (BDT). Totalt 4 tillståndsansökningar har inkommit, varav 2 st gällande slutna tank, 1 st gällande förbränningstolett och 1 st gällande latrinkompost. Samtliga anmälningar och tillståndsansökningar har hanterats inom 6 veckor, vilket innebär att årsmålet är nått.

Totalt har förvaltningen 19 pågående ärenden, varav 10 st är inom den riktade tillsynen. Övriga ärenden är anmälan om missförhållanden, anmälningar och tillståndsansökningar.

Inventering av enskilda avlopp inom Stockholm stad har fortsatt under 2018. Det återstår nu ett 30-tal fastigheter där det fortfarande är oklart om fastigheten har enskilt avlopp eller kommunal lösning. Dialog förs med Stockholm Vatten och Avfall för att få klarhet huruvida fastigheten har enskilt avlopp eller kommunal lösning. Ett utskick med enkät/frågor har också gått ut med anledning av dessa fastigheter. Utskicket har gått till 19 privata arrendatorer, men även till exploateringskontoret, idrottsförvaltningen, Kungliga Djurgårdsförvaltningen samt fastighetskontoret som på olika sätt har ansvar för en del av de aktuella fastigheterna och förväntas återkoppla. Resultatet av dessa utskick är ännu inte sammanställt. Inventeringslistan som togs fram 2015 börjar nu närma sig sitt slut och förvaltningen har kunnat utesluta många adresser eftersom de har återkopplat att de har kommunalt VA.

Totalt har 24 ärenden avslutats under 2018.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	290	0	175	30	100	45
VB	290	3	240	81	119	40
Diff	0	3	65	51	19	-5

Miljöbalken kap 9 Gödselstäder

Målsättning:

Minska näringsläckaget till omgivande mark och vattendrag. Ingen tillsyn bedrivs under 2018 eftersom kända objekt har tillsynats under 2016-2017.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade anläggningar utan läckage till omgivningen. Årsmål: 80 %.

VB:

Ingen tillsyn genomförs inom området under året. Tillsynen som genomfördes under 2016 och 2017 visade att lagring och hantering av gödsel vid anläggningarna sker på ett sätt att det inte bedömdes föreligga någon risk för näringsläckage till hav, sjöar och vattendrag eller påverkan på vattentäkter.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	20	0	0	0	0	0
VB	20	0	0	0	0	0
Diff	0	0	0	0	0	0

Miljöbalken kap 9 Värmepumpar

Målsättning:

Minskad klimatpåverkan. Detta sker genom tillståndsprövning av värmepumpsansökningar. Underlätta för sökanden genom att upprätthålla en e-tjänst.

Utvecklingen av e-tjänst värmepump fortsätter under 2018 för att resultera i att man i e-tjänsten ska kunna ansöka om fler än ett borrhål och även kunna ansöka om ändring av ett befintligt tillstånd.

Kommentar: Staden har sedan sommaren 2017 ett nytt restriktivt förhållningssätt till borring av nya borrhål för bergvärme på och i mark som staden äger. Exploateringsnämnden kommer under 2018 att fatta beslut om vilka principer som ska gälla för framtida borring i stadens mark. Remissförfarandet inom staden i samband med handläggning av tillståndsansökningar kan komma att ändras under året. **Kommentar:** Objekt med planerad tillsyn avser uppskattat antal ansökningar om tillstånd.

Nyckelindikatorer:

- 1) Handläggning av värmepumpsansökningar ska påbörjas inom 5 arbetsdagar. Årsmål: 95%. Utfall 2018: 100%
- 2) Beslut ska meddelas senast 14 arbetsdagar efter det att beslutsunderlaget är komplett. Årsmål: 90%. Utfall 2018: 100%.

Uppföljning:

Det har inkommit 316 tillståndsansökningar under året vilket är 123 färre än förra året.

Av dessa avser 242 ansökningar små anläggningar, vilket är 94 färre än förra året. 74 ansökningar gäller stora anläggningar vilket är 29 färre än förra året.

55 % av ansökningarna har inkommit via e-tjänsten. Förvaltningen arbetar sedan hösten 2017 med att utveckla den befintliga e-tjänsten så att det ska bli möjligt att ansöka om fler än ett borrhål per fastighet. Utvecklingen beräknas bli klar under första kvartalet 2019.

Inom området har förvaltningen lagt mycket tid på handläggning av ärenden inkomna och debiterade under 2017 samt justeringar av tillståndsprocessen till följd av ändrade förutsättningar i omvärlden. Dessa handlar framför allt om ändring i stadens förhållningssätt till borring på och i stadens mark samt ändrad rättspraxis vad avser delar av tillståndsprocessen. Förvaltningen har under våren handlagt ca 70 av de ansökningar som inkom under förra årets handläggningsstopp när exploateringskontoret utredde hur exploateringsnämnden, i egenskap av markägare, skulle besvara miljöförvaltningens remisser vid borring i stadens mark. Under året har även mycket tid åtgått till att hålla i ett flertal samordningsmöten med olika delar av trafikkontoret och exploateringskontoret samt försvarsmakten för att få remisshanteringen att fungera så smidigt som möjligt. Till följd av ovanstående är antalet debiterbara timmar inom området betydligt lägre än planerat även om den totala mängden timmar inom området är oförändrad.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	Se kommentar	420	3619	2419	855	345
VB		316	3619	1936	1338	345
Diff	#####	-104	0	-483	483	0

Miljöbalken kap 9 Olägenhetshantering

Målsättning: Undanröja olägenheter för människors hälsa i bostäder, framför allt i flerbostadshus.

Handläggningen av klagomålsärenden ska bedrivas effektivt och rättssäkert. **Kommentarer:** Antalet med planerad tillsyn utgörs av antalet hanterade klagomålsärenden under innevarande år. Alla inkomna klagomål (ca 600) utreds inte av olika skäl. Den klagande får då ett överklagbart beslut om att klagomålet inte utreds, såvida inte klaganden har återkallat sitt klagomål. Arbetet med att hantera klagomål som inte utreds tar en del tid i anspråk innan bedömningen utreds ej görs men går inte att debitera. Debitering av klagomål görs i de ärenden där utredning påbörjas och om klagomålet inte är obefogat. I de ärenden som kan debiteras kan inte all tid debiteras. Det beror på att det är vanligt med klagande som ringer in ofta och tar mycket tid i anspråk som inte bedöms skäligen att debitera verksamhetsutövaren för.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel påbörjade ärenden som avgjorts inom 9 månader. Årsmål 90 % : 45%
- 2) Andelen ärenden som avgjorts med en förbättrad inomhusmiljö som följd: 70 %
- 3) Andel inkomna klagomål som ej utreds: 10 %
- 4) Andel inkomna klagomål som följs upp i annat pågående ärende: 14%

Uppföljning:

För andra året i rad kan en markant ökad inströmning av ärenden konstateras. Det beror bl.a. på väderförhållanden med en kall vinter och en varm sommar. Det märks även en tydlig ökning i antalet bullerrelaterade klagomål samt klagomål på lukter, troligtvis som en följd av att boende pga av värmen hade sina fönster öppna i stor utsträckning. Under året avslutade förvaltningen 626 ärenden jämfört med 801 inkomna ärenden (ca 10 % är obefogade klagomål som ej utreds och ca 14 % följs upp i annat ärende). 2017 (stryk förra året) avslutades 648 ärenden och 629 ärenden inkom. Balansen har således ökat under 2018. Att färre ärenden har avslutats vid tidpunkten beror dels på att en ökande inströmning av ärenden tar mer tid i anspråk för administration, dels på att personalomsättningen varit ovanligt hög under året och totalt sett har antalet årsarbetskrafter på enheten varit lägre än planerat. Tid har också åtgått för att lära upp ny personal. Vid årsskiftet var 738 olägenhetsärenden pågående av vilka 114 st ligger för överprövning i överinstans. Det innebär att det är 624 ärenden som aktivt handläggs. Vad det gäller ärenden där utredning påbörjats uppgick dessa till 521 ärenden jämfört med 2017 (stryk förra året) då 352 ärenden initierades för utredning. Av de initierade 521 ärendena 2018 utgjorde bullerklagomål drygt 50%, temperaturklagomål 15% följt av lukt 12% av ärendena. Andelen avgjorda ärenden där någon form av förbättrande åtgärd vidtagits, i statistiken kallad miljönytta, uppgick under perioden till 70%. Vad det gäller årsmålet att 90% av påbörjade ärenden ska vara avgjorda inom 9 månader har 45% av ärendena 2017 avgjorts inom målet, att jämföra med 50% 2016. Målets konstruktion innebär att resultat först kan redovisas nästkommande verksamhetsberättelse. Under 2019 kommer målets konstruktion att utvärderas.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	varav ej debiterbara
VP		600	10035	3425	5760	850
VB		801	10151	4186	5115	850
Diff	0	201	116	761	-645	0

Miljöbalken kap 9 Tillsyn av fastighetsägares egenkontroll

Målsättning:

Fastighetsägare har en god egenkontroll för drift och underhåll av bostadsbyggnader varigenom hälsoproblem för de boende och skador på miljön förebyggs.

Kommentarer: Antalet flerbostadshus i Stockholms stad är 17 087. Uppgifterna är hämtade från Statistik för Stockholm 2016.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel av inspekterade flerbostadsbyggnader som uppvisar brister som kräver uppföljning. Årsmål: < 40 %.
- 2) Andel allvarliga avvikelser som åtgärdats 4 månader efter inspektionsdatum. Årsmål: 80 %.
- 3) Andel fastighetsägare som inför matavfallsinsamling. Årsmål: 25 %.
- 4) Andel av inspekterade fastighetsägare som söker rådgivning via Energirådgivningen.

VB:

Målet om 450 genomförda inspektioner har inte uppnåtts. Under året har 362 inspektioner genomförts. Anledningen till att målet inte uppnås är personalbortfall. Av de fastighetsägare som fått sin egenkontroll granskad, totalt 362 st, har 130 st (36 %) fått allvarliga anmärkningar som kräver uppföljning. Den vanligaste anmärkningen är liksom tidigare år bristande kontroll av varmvattentemperaturen och därmed förhöjd risk för tillväxt av legionellbakterier vilket kan medföra att boende (känsliga individer, t.ex. sjuka och äldre) insjuknar i legionärssjukan. Under 2018 utfördes inte förnyade inspektioner hos fastighetsägare som tidigare år blivit uppföljda i samband med den riktade tillsynen med anledning av bristande kontroll av varmvattentemperaturen. Förnyade inspektioner med avseende på detta gjordes under 2017 och finns med i planen för 2019. Övriga konstaterade brister under året som kräver uppföljning är kemikalie- och avfallshantering. Dock är det endast ett fåtal (4 %) fastighetsägare som brister avseende dessa kontrollpunkter. Under 2018 har förvaltningen 142 pågående ärenden och har under perioden avslutat 267. Andel allvarliga avvikelser som åtgärdats 4 månader efter inspektionsdatum har följts upp avseende de inspektioner som genomfördes januari – augusti, vilket var totalt 232 st varav 87 med allvarliga anmärkningar. 77 st av 87, dvs 88 %, avslutades inom 4 månader.

Vid inspektionerna informeras fastighetsägaren om energianvändning och möjlighet till energirådgivning. Av de inspekterade fastighetsägarna har 149 (42 %) lämnat in intresseanmälan för energirådgivning. Vid inspektionerna uppmanas fastighetsägarna även att utreda möjlighet att anordna separat insamling av matavfall. Utredningen sker sedan i samarbete mellan fastighetsägaren och SVOA. Miljöförvaltningen ställer inga krav på att införa matavfallsinsamling eftersom det i dagsläget saknas stöd i lag eller föreskrifter. De få fastighetsägare som separerar eller ska påbörja separering av matavfall gör det på frivillig väg. Stockholms avfallsnämnd utreder för närvarande nya föreskrifter som skulle innebära att det blir obligatoriskt att sortera ut matavfall inom staden.

Antalet timmar för tillsynsområdet justerades ned med 530 timmar i samband med tertialrapport 2. Justeringen är en omslutningsförändring p.g.a. personalomsättning. Nedan redovisas den justerade siffran under "VP - Totalt antal timmar tillsyn".

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	Se kommentar	450	3970	2390	1530	50
VB		362	3750	2453	1247	50
Diff		-88	-220	63	-283	0

Miljöbalken kap 9 Riktad bostadstillsyn

Målsättning: Undanröja konstaterade brister som ger upphov till olägenhet för människors hälsa.

Kommentar: Under 2018 kommer miljöförvaltningen delvis att fortsätta arbeta med ärenden som har startats upp under 2017. Dessa ärenden avser fastigheter i områdena Skärholmen, Husby och Tensta. I dessa områden återstår en hel del arbete. Både i befintliga ärenden och med avseende på potentiella byggnader att granska. Planen är att framför allt fortsätta rikta fokus mot Husby under 2018. Antal pågående ärenden är vid årsskiftet ca 20. Enligt plan kommer förvaltningen starta upp ytterligare ca 20 ärenden under 2018.

Nyckelindikator: Andel av inspekterade flerbostadsbyggnader där miljöförvaltningen har ställt krav på åtgärder i syfte att undanröja olägenheter:

Uppföljning:

Riktad bostadstillsyn är en relativt ny tillsynsmetod. Arbetsmetoden bygger på en mer ingående granskning av en fastighetsägares bostadsbestånd och egenkontroll för att kunna upptäcka brister och undanröja eventuella olägenheter på ett bredare och mer strukturerat sätt än vad som är möjligt vid handläggning av enskilda klagomål eller genom den mer traditionella tillsynen av fastighetsägares egenkontroll. Syftet är att undanröja konstaterade brister som ger upphov till olägenhet för människors hälsa samt att bidra till mer hållbara bostadsområden med särskilt fokus på socioekonomiskt utsatta områden (områden med lägre välfärd). Tillsynen möjliggör för invånare som normalt sett inte hör av sig till förvaltningen med klagomål att få en förbättrad inomhusmiljö.

Under 2017 och 2018 har urvalet av fastighetsägare som ingår i den riktade bostadstillsynen gjorts utifrån att de ligger inom stadsdelarna Skärholmen samt Husby. Varje enskilt tillsynsärende (ett ärende per fastighet) uppskattas ta mellan 30 - 50 timmar initialt under det första året, beroende på vilket skick byggnaderna är i och vilken kvalitet egenkontrollen håller. Merparten av de påbörjade tillsynsärendena kommer att kräva fortsatt handläggning under nästa år eftersom konstaterade brister måste följas upp.

Planen för året var att påbörja 22-25 nya tillsynsärenden under 2018. Under året har 22 ärenden påbörjats och 20 inspektioner har utförts. Av dessa har tre ärenden avslutats under året. I övriga under året startade ärenden och de som startades under 2016-2017, pågår fortsatt handläggning. Anmärkningarna som följs upp i de pågående ärendena berör främst ventilation, fukt, inomhustemperatur och brister i funktion för felanmälan. Sammantaget finns fyrtio pågående tillsynsärenden inom den riktade bostadstillsynen.

Antalet timmar för tillsynsområdet justerades ned med 354 timmar i samband med tertialrapport 2. Justeringen är en omslutningsförändring p.g.a. personalomsättning. Nedan redovisas den justerade siffran under "VP - Totalt antal timmar tillsyn".

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	-	25	1696	737	959	0
VB		22	1250	640	610	0
Diff		-3	-446	-97	-349	0

Miljöbalken kap 9 Skolor och förskolor

Målsättning:

Förbättrad ventilation och hygien samt minskat inomhusbuller. Skolor och förskolor i staden ska ha radonvärden som understiger under 200 Bq/m³ luft.

Under 2018 planeras följande uppnås inom tillsynen:

1. Handläggning av ca 60 inkomna anmälningar avseende nya respektive förändring av befintliga verksamheter.
2. Inspektion av ca 270 skolor och förskolor inom riktad tillsyn, inklusive projektinsyn buller.
3. Följa upp de brister som konstaterades i samband med 2017 års bullerprojekt på förskolor.
4. Granskning av rökfria skolgårdar (avser skolor från årskurs 7).
4. 90% av alla verksamheter ska vara kontrollerade och ha radonvärden under 200 Bq/m³ luft.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel skolor och förskolor som inspekterats inom den riktade tillsynen med anmärkningar som kräver uppföljning eller där det föreligger risk för olägenhet. Årsmål: < 50 %.
- 2) Andel förskolor och skolor som under året har kontrollerats avseende buller och har ljudnivåer under 30 dB.
- 3) Andel uppföljningsärenden som har avslutats med anledning av nämndens tillsyn och lett till förbättrad inomhusmiljö.
- 4) Andel förskolor och skolor som har uppfört personbelastningskartor gällande ventilationens kapacitet
- 5) Andel skolor utan anmärkning avseende rökfria skolgårdar
- 6) Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 90 %. Utfall VB 2018: 88 %.

VB:

Riktad tillsyn: Planerade inspektioner, bullerprojekt på förskolor och granskning av rökfria skolgårdar har genomföras enligt plan.

Antalet uppföljningsärenden i balans, för närvarande 333 st, har minskat något jämfört med 2017. Under samma period 2017 var antalet 346. Detta innebär att den extra tiden som givits åt uppföljningsärenden har lönat sig. Det kommer dock krävas fortsatt ökad tid för uppföljning för att reducera ärendena ytterligare.

282 stycken inspektioner (104 %) har genomförts på förskolor och skolor varav 50 stycken inom projekt Buller från fasta installationer i förskolor 2018. Av 282 inspektioner har 179 stycken skolor och förskolor fått anmärkningar som kräver uppföljning (63 %). Av 282 genomförda inspektioner har 110 stycken (39 %) förskolor och skolor kontrollerats avseende buller och har ljudnivåer under 30 dB. Totalt har förvaltningen 333 uppföljningsärenden inom skola/förskola. 167 (100 st 2017) stycken uppföljningsärenden har avslutats under året vilket innebär att dessa förskolor och skolor har fått förbättrad inomhusmiljö. Endast 42 stycken inspekterade verksamheter (15 %) har uppfört en personbelastningskarta. 17 stycken av totalt 37 uppföljningsärenden (46 %) från föregående års bullerprojekt har avslutats med anledning av reducerade bullernivåer.

Under maj 2018 har förvaltningen utfört 81 inspektioner inom projekt Rökfria skolgårdar på gymnasier. Av 81 utförda inspektioner fick 31 stycken (38 %) gymnasier anmärkningar som kommer att följas upp. Inom den riktade tillsynen, där rökfria skolgårdar även kontrollerats, fick endast två (2) skolor anmärkningar som krävde uppföljning. Dessa har nu avslutats med anledning av att skolan vidtagit åtgärder som förvaltningen bedömde som tillfredsställande. Sammanlagt inom den riktade tillsynen och projekt Rökfria skolgårdar på gymnasier har 54 stycken (67%) skolor (högstadiet och gymnasier) inte fått någon anmärkning avseende tobak.

Anmälningensärenden: 55 anmälningensärenden har inkommit av prognostiserade 60. Anmälningarna gäller både förändringar av verksamhet, ändring av verksamhetsutövare eller start av verksamhet. Totalt har 53 inspektioner med anledning av anmälan genomförts. Under perioden har 83 (32 st 2017) anmälningensärenden avslutats. Totalt finns 26 (62 st 2017) pågående anmälningensärenden inkomna från 2017 och framåt. I många av dessa pågående anmälningensärenden har miljöförvaltningen begärt in ytterligare redovisning. Under perioden har 17 uppföljningsärenden startats och 2 har avslutats. Totalt drivs i dagsläget 24 pågående uppföljningsärenden.

Radon: Årsmålet är att 90 % av förskolorna och skolorna ska ha kontrollerats avseende radon och ha radonvärden under 200 Bq/m³ luft. Detta har uppnåtts för 88 % av skolorna och förskolorna.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	1362	270 + 60	10048	8577	1311	160
VB	1362	282 + 55	9200	8225	825	150
Diff	#####	#####	-848	-352	-486	-10

Miljöbalken kap 9 Vandrarhem

Målsättning:

Verksamhetsutövare har en god egenkontroll för drift och underhåll varigenom risken för smittspridning och hälsobesvär minskar. Inom staden finns ett 30-tal vandrarhem.

Under 2018 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Inspektion av ca 20 vandrarhem.
2. Granskning görs av bland annat ventilation, rutiner för städning/hygien och risk för legionella. Uppföljning av brister sker vid behov.
3. Handläggning av uppföljningsärenden från verksamheterna.

Nyckelindikatorer:

1) Andel verksamheter som inspekterats med anmärkningar som kräver uppföljning.

Årsmål: < 20%

VB:

Ingen tillsyn har bedrivits på vandrarhem under 2018 på grund av personalomsättning.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	-	20	200	89	85	26
VB		0	0	0	0	0
Diff	#####	-20	-200	-89	-85	-26

Miljöbalken kap 9 Migrationsboenden

Målsättning:

Förebygga smittspridning och olägenhet för människors hälsa. Fokus ligger på granskning av ventilation samt rutiner för städning och hygien.

Under 2018 planerades följande uppnås inom tillsynen:

1. Inspektion av 12 av stadens migrationsboenden (de kommunala och privata asyl-/PUT-boenden som finns).
2. Beroende på utvecklingen av flyktingströmmarna till Stockholm kan tillsynen behöva förändras, både i fråga om tillsynsinsatser och andra ändamålsenliga aktiviteter inom området.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel verksamheter som inspekterats med anmärkningar som kräver uppföljning.

Årsmål: 0 %

VB:

Under 2018 har totalt 5 migrationsboenden inspekterats i Stockholm (innefattar HVB-hem för ensamkommande barn (hem för vård eller boende) och genomgångsboenden för personer som fått permanent uppehållstillstånd (PUT)). Den samlade bedömningen är att det förekommer brister i framförallt städning och städrutiner på majoriteten av boendena. Detta har varit den vanligaste bristen som lämnats till att åtgärdas inom verksamhetens egenkontroll. Av totalt 5 inspektioner ledde 3 till uppföljning vilket motsvarar 60 %. Anmärkningar som miljöförvaltningen följt upp är brister i ventilationens funktion (1 st), buller från fasta installationer (1 st), avvikande lukt/misstänkt fuktskada (1 st) och mögel (1 st). En verksamhet hade anmärkning på både buller och mögel.

Planen för 2018 var att inspektera 12 boenden. Anledningen till att årets mål inte uppnås beror på flera faktorer. Personalbortfall ledde till att den ursprungliga tillsynsplanen halverades från 12 till 6 inspektioner. Att den reviderade tillsynsplanen inte uppnås beror dels på att befintliga boenden som förvaltningen haft vetskap om ännu inte startat/fått ungdomar placerade och dels på att befintliga verksamheter upphört. Det är generellt svårt att förutspå utfallet av tillsynsplanen dvs. verksamheter som är aktuella för inspektion eftersom förvaltningen inte aktivt får information om när verksamheter upphör eller startar.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	33	12	176	108	60	8
VB	33	5	85	60	20	5
Diff	0	-7	-91	-48	-40	-3

Miljöbalken kap 9 Restaurang och evenemang

Målsättning: Minska risk för hörselskador hos människor i samband med evenemangsbesök mm. Bullermätningar utförs hos verksamhetsutövare. Tillsynen bedrivs nattetid vid live- och DJ-spelningar.

Nyckelindikatorer:

1) Andel av de inspekterade verksamheterna som har brister som behöver följas upp. Årsmål: 0%.

Uppföljning:

Enligt plan skulle miljöförvaltningen utföra 10 till 15 inspektioner på evenemang och nattklubbar som spelar musik under 2018. Därutöver fanns det ett uppföljningsärende från 2017 som skulle handläggas vidare. Under året har hittills 7 inspektioner genomförts och 2 klagomålsärenden initierats med avseende på verksamheter med höga ljudnivåer, ett ärende på en nattklubb och ett på en pågående föreställning som löper t.o.m. ca hela 2019. De uppmätta ljudnivåerna vid 6 av de 7 planerade inspektionerna överskred inte Folkhälsomyndighetens allmänna råd om höga ljudnivåer (FoHMFS 2014:15). I det sjunde fallet överskreds maxvärdet. Detta var ett uppföljningsärende från 2017 och ärendet får nu handläggas vidare. Vid det ena av de två klagomålsärendena (nattklubben) överskreds inte riktvärdena. Mätning i samband med den pågående föreställningen kommer att utföras.

Utöver den riktade och händelsestyrda tillsynen mot verksamheter med höga ljudnivåer deltar även förvaltningen i möten med stadens evenemangsgrupp (tillståndsnätverksmöten där polisen, socialnämnden, trafikkontoret, djurgårdsförvaltningen, Stockholms Hamnar m.fl. medverkar) där genomförda evenemang och kommande evenemang granskas och eventuella åtgärder diskuteras. Förvaltningen har även till uppgift att vid behov yttra sig över inkomna remisser från polisen gällande evenemang i staden.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP		10	215	75	80	60
VB		7	215	78	80	57
Diff	0	-3	0	3	0	-3

Miljöbalken kap 9 Alkoholremitter

Målsättning: Förebygga bullerstörningar för närboende till restaurangverksamheter genom handläggning av alkoholremitter.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal handlagda alkoholremitter. Årsmål: 300 stycken.
- 2) Handläggningstid, två arbetsveckor. Årsmål: 95%.

Uppföljning:

Under 2018 har 266 alkoholremitter inkommit till miljöförvaltningen och 262 besvarats. Av dessa har tre remisser avstyrkts. Den vanligaste grunden för avstyrkande är att det pågår ett eller flera klagomålsärenden med avseende på buller från verksamheten.

Av de 262 remisserna har 29 remisser, dvs. ca 11 %, tagit längre tid än två arbetsveckor att handlägga. Den längre handläggningstiden bedöms bero på ökande arbetsbelastning på enheten för inomhusmiljö som handlägger remisserna, huvudsakligen till följd av ökande tillströmning av olägenhetsärenden till enheten men även ökad personalomsättning under året. Årsmålet att 95 % av ärendena ska handläggas inom två veckor uppnås således inte. Jämförelsevis under 2017 hade 4 % av remisserna tagit längre tid än två arbetsveckor att handlägga.

Under 2018 har 89 % av prognostiserade remisser inkommit.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	-	300	400	300	80	20
VB		266	380	281	79	20
Diff		-34	-20	-19	-1	0

Miljöbalken kap 9 Bassängbad

Målsättning:

Tillse att anläggningarna har rent vatten, bra luft och god hygien. Vid tillsynen granskas och bedöms verksamhetsutövarens egenkontroll för drift och underhåll.

Under 2018 planeras följande utföras inom tillsynen:

1. Tillsyn av de ca 14 anläggningar hos bostadsrättsföreningar och utomhusanläggningar som inte tillsynades i samband med tillsynsprojektet städning och hygien 2016/2017.
2. Badvattenövervakning med granskning av analysrapporter och egenkontroll.
3. Uppföljning av brister som noteras i p. 2 och vid behov tillsynsbesök.
4. Handläggning av nyanmälningar, renoveringar och eventuella klagomål, samt uppföljning av ärenden från tidigare års tillsyn.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade bassängbad som fått anmärkning på badvattenkvaliteten. Årsmål: < 30 %. Utfall VB 2018: 35 %.

Uppföljning:

1) 19 verksamheter har inspekterats, främst bostadsrättsföreningar och utomhusanläggningar. Anmärkningar på de besökta anläggningarna avser huvudsakligen brister i kemikaliehanteringen, bristfällig städning eller bristfälliga rutiner gällande reningsanläggningen. Bristerna åtgärdas inom ramen för verksamhetsutövarnas egenkontroll.

2) Badvattenövervakningen visar att 24 anläggningar (35 %), av de 69 som bedriver verksamhet i år, har haft överskridanden av heterotrofa bakterier och/eller *Pseudomonas Aeruginosa*. 23 anläggningar (33 %) haft problem med heterotrofa bakterieöverskridanden och sju anläggningar (10 %) har haft problem med *Pseudomonas Aeruginosa*. Vad gäller antalet anläggningar med överskridanden av heterotrofa bakterier så är detta en ökning från 2017 då 26 % av anläggningarna hade överskridanden. Antalet anläggningar med överskridanden av *Pseudomonas Aeruginosa* är däremot ungefär detsamma som 2017. Anledningen till det ökade antalet överskridanden kan till viss del förklaras av att det varma vädret under sommaren gett en högre belastning på utomhusbadet. Det var 3 fler utomhusbassänger som hade överskridanden i år jämfört med förra året då 4 bassänger hade överskridanden. Dessutom har 55 anläggningar (80 %) haft avvikelser när det gäller kemiska parametrar, såsom förhöjda värden på klor, turbiditet och COD/TOC.

3) Sparadisets Västermalm, Östermalm och Södermalm är de tre anläggningar som har haft flest återkommande problem med *Pseudomonas Aeruginosa*, heterotrofa bakterier och kemiska parametrar. Miljöförvaltningen hade i december ett möte med anläggningarna som presenterade de åtgärder som anläggningarna vidtagit och vilka ytterligare åtgärder som kan vidtas. Anläggningarna kommer att inspekteras under 2019.

4) Tre anmälningar om start av bassängbadsverksamhet har inkommit och inspektioner är utförda. Ett klagomål, gällande bristfällig hygien, har inkommit. Verksamheten inkom med tillfredställande redovisning och ärendet avslutades.

6) En konferens för erfarenhetsutbyte mellan inspektörer om tillsyn av bassängbad anordnades under året av MSL med miljöförvaltningen som medarrangör.

Ett objekt färre än budgeterat och att anmälningsärendena handlagts snabbare än planerat och därför fått nedsatt avgift gör att antalet debiterbara timmar minskat jämfört med budget.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	- varav ej debiterbara
VP	79	14	1223	723	200	300
VB	78	19	1191	691	200	300
Diff	-1	5	-32	-32	0	0

Miljöbalken kap 9 Strandbad

Målsättning:

Kontrollera att de officiella strandbaden har god vattenkvalitet och att relevant information finns vid badet. Ingen ska bli sjuk av att bada vid stadens officiella strandbad.

Kommentar: Vid strandbaden ska badvattenkvaliteten redovisas genom att aktuella analysrapporter anslås och allmänheten upplyses om vad provtagningsresultaten innebär. Alla EU-bad ska vara skyltade med badvattenkvalitetssymboler för den långsiktiga kvaliteten på badvattnet och vid behov anslås även skyltar med avrådan från bad. Informationen ska vara tillgänglig på svenska och engelska. Ansvaret för att analysrapporter och skyltarna anslås vid baden åligger verksamhetsutövaren.

Under 2018 planeras följande utföras inom tillsynen.

1. Tillsyn av 31 strandbad i enlighet med EU-direktivet och nationella föreskrifter.
2. Uppdatering av Havs- och vattenmyndighetens hemsida "Badplatsen", där allmänheten kan inhämta resultat om badplatsens vattequalität.
3. Fortsatt utredning av Maltesholmsbadet eftersom badet erhållit klassificeringen "Dålig badvattenkvalitet". Detta sker i samarbete med bl.a. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.
4. Bistå Exploateringsnämnden i att upprätta en handlingsplan för fler nya offentliga strandbad i staden.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade strandbad där badvattnet visat otjänliga provresultat. Uppföljning VB: 22 %
- 2) Andel provtagningsplatser där algblooming indikerats. Uppföljning VB: 13 %.
- 3) Andel badvattenprov utan anmärkning. Årsmål: 2016, 85 %. 2017, 87 %. 2018, 89 %. 2019, 90 %. Utfall VB 2018: 78 %.

Uppföljning:

Inför sommarens tillsyn höll förvaltningen en strandbadsinformation i maj, där bl.a. parkingenjörerna från stadsdelarna deltog. Alla stadsdelar och verksamheter som driver ett strandbad beställde strandbadprovtagning av förvaltningen för badsäsongen.

Badvattenkvaliteten visade ett något sämre resultat än föregående år, mycket beroende på årets varma väder och höga belastning på baden. Av de totalt 285 prover som togs visade 15 prover otjänligt resultat jämfört med 9 otjänliga prover förra året. Smedsuddsbadet hade 6 otjänliga provresultat och en rekommendation om avrådan från bad gällde under en längre period. Förvaltningen startade tillsammans med stadsdelen en utredning för att hitta orsaken till de otjänliga proverna. Det visade sig att en pump som skulle evakuera avloppsvatten från toaletterna på stranden var trasig. När pumpen lagats visade de efterföljande badvattenprover godkända resultat. Det varma och soliga vädret främjade förekomsten av algblooming främst i Drevviken, Magelungen och Långsjön. En del strandbad på Mälarens västra sida visade en svag tendens till algblooming under sommaren.

Havs- och vattenmyndighetens hemsida "Badplatsen" har uppdaterats kontinuerligt med avseende på provresultat så att allmänheten kunnat inhämta information om badplatsernas vattenkvalitet.

Utredningen av Maltesholmsbadet har fortsatt. Miljöförvaltningen och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har tillsammans besökt Maltesholmsbadet och gått igenom lämpliga städåtgärder för att minska mängden fågelspilling på stranden och i vattnet. Stockholm Vatten och Avfall har i samråd med förvaltningen gjort en kartläggning av ledningsnätet i området. Ett av de sju dagvattenutloppen har uppvisat tillfälliga avvikelser gällande bakteriepåverkan och undersökning av detta dagvattensystem fortgår.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över ansvaret från Exploateringsnämnden för att upprätta en handlingsplan för fler nya offentliga strandbad i staden. Av 26 föreslagna badplatser valde stadsdelarna att gå vidare med provtagning på fyra platser. Kolkajen och bryggan vid Herrängens gård visade mycket bra provtagningsresultat. Marievik hade en del avvikande resultat men inte med extremt höga bakteriehalter. Årstavikens södra sida (Årstadal) visade höga eller extremt höga bakteriehalter. Detta arbete ökade de totala timmarna ej debiterbart arbete.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	31	31	524	154	120	250
VB	31	31	724	155	119	450
Diff	0	0	200	1	-1	200

Miljöbalken kap 9 Plaskdammar

Målsättning:

Att stadens plaskdammar för barn har god vattenkvalitet.

Under 2018 planeras följande utföras inom tillsynen:

1. Systemtillsyn med inspektion på 10 anläggningar, inklusive stickprovskontroll av badvattenkvaliteten.
2. Badvattenövervakning, d.v.s. kontroll av vattenkvaliteten via granskning av analysvar och incidentrapporter för samtliga plaskdammar i drift.
3. Förebyggande informationsinsatser, bland annat genom att återkommande konferenser hålls med alla berörda för driften.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade plaskdammar där badvattnet visat otjänliga provresultat. År 2018: <20 %.
Utfall VB 2018: 83 %.

Uppföljning:

- 1) Under juni inspekterades totalt 13 plaskdammar. Miljöförvaltningen tog vattenprover i 10 av dammarna, tre dammar var tömda för rengöring. Tre av dammarna hade bakterieöverskridanden. Majoriteten av de besökta plaskdammar fick anmärkningar gällande torra och slitna gräsytor (antagligen på grund av det torra vädret) som resulterat i blottade jordytor, samt anmärkning på bristfällig städning/rengöring av omkringliggande ytor. Bristfällig städning är en återkommande anmärkning vid den årliga plaskdammstillsynen. Det är dock olika dammar besöks varje år. Fyra av plaskdammarna som besöktes i år har byggts om under 2017-2018 och ingen av dessa dammar hade några bakterieöverskridanden. Dessa dammar har bland annat fått nya ledningar och i vissa fall ny form, ny vattenrening, nytt teknikhus, ny dusch och ny toalett.
- 2) Badvattenövervakningen sker sommartid när dammarna är i drift. Av de 54 plaskdammar som varit i drift i sommar har 45 st (83 %) haft överskridanden av heterotrofa bakterier och/eller Pseudomonas Aeruginosa i badvattenprovtagningen en eller flera gånger under säsongen. Nio dammar har inte haft något bakteriellt överskridande, 16 dammar har haft ett överskridande, 15 dammar 2-3 överskridanden och 14 dammar mer än tre överskridanden. Provtagning sker varannan vecka på plaskdammarna och några plaskdammar har flera provtagningspunkter. Totalt 420 analysrapporter har inkommit under säsongen, 132 rapporter (31 %) har haft överskridanden av heterotrofa bakterier och 45 rapporter (11 %) har haft överskridanden av Pseudomonas Aeruginosa. Miljöförvaltningen granskar samtliga analysvar, inspekterar vid behov och kontrollerar att behövliga åtgärder vidtas.
- 3) Inför säsongstarten hölls ett möte med representanter för stadsdelsförvaltningarna i innerstan samt Rinkeby-Kista, Nomor (provtagare), Mikrolab (analyserar vattenproverna) och Speedup (skapare av den app som används vid inrapportering) för att drift och provtagning skulle fungera under sommaren.
- 4) Under våren har miljöförvaltningen deltagit i ett flertal möten med Trafikkontoret och vissa stadsdelsförvaltningar gällande bland annat att driften av stadsförvaltningarnas parkskötsel inklusive plaskdammar i fortsättningen ska hanteras i ett gemensamt system inom staden. Ett möte har också hållits med Trafikkontoret för att gå igenom och repetera vad Trafikkontoret behöver tänka på i samband med renovering och nybyggnation av plaskdammar.
- 5) I december 2018 höll miljöförvaltningen en konferens för stadsdelarna där resultatet från plaskdammssäsongen presenterades och diskuterades.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	56	10	465	290	75	100
VB	54	13	465	304	61	100
Diff	-2	3	0	14	-14	0

Miljöbalken kap 9 Hygienverksamheter

Målsättning:

Verksamhetsutövare ska ha en god egenkontroll för att förebygga risk för skada eller smitta. Fokus på tillsyn av stickande/skärande verksamheter med risk för blodsmitta.

Under 2018 planeras följande utföras inom tillsynen:

1. Handläggning av ca 80 nyanmälda verksamheter.
2. Riktad tillsyn på ca 18 tatueringverksamheter innefattande granskning av tatueringsfärger och rutiner för hygien.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade verksamheter med fungerade hygienrutiner för att förhindra smittspridning. Årsmål: 100 %. Utfall VB 2018: 91 %.
- 2) Andel inspekterade verksamheter med felaktigt märkta tatueringsfärger. Årsmål: 0 % . Arbetet kommer att utföras år 2019.

Uppföljning:

1) Det har inkommit 94 anmälningar som varit aktuella för handläggning. Under året har 11 anmälningar från 2017 handlagts och det har även inkommit 7 anmälningar om ändring av redan anmäld verksamhet. Totalt har 90 verksamheter inspekterats och 11 anmälningar har handlagts utan inspektion. Överlag har verksamheterna goda rutiner. Uppföljning avseende brister i egenkontrollen har skett i 9 ärenden. De vanligaste bristerna som krävde uppföljning var brister i hygienrutinen vid behandling och brister i rengöringsrutinen för instrument.

2) Den riktade tillsynen på 18 tatueringverksamheter kommer att genomföras under 2019, eftersom den tillgängliga tiden behövdes användas för att handlägga de inkomna anmälningarna som var fler än beräknat.

3) Åtta klagomål har handlagts. Inkomna klagomål gäller i de flesta fall bristande städning och hygien. I ett fall har förvaltningen bedömt klagomålet som befogat och ärendet handläggs vidare.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	706	98	767	377	250	140
VB	706	94	767	386	241	140
Diff	0	-4	0	9	-9	0

Miljöbalken kap 9 Radon

Målsättning:

Alla flerbostadshus i staden ska ha radonhalter under riktvärdet 200 Bq/m³. En e-tjänst ska upprätthållas där allmänheten kan se vilka fastigheter som är radonmätta.

Kommentarer: Totalt finns ungefär 10 800 flerbostadsfastigheter i Stockholm (med totalt 17 087 byggnader) i Stockholm. Antalet fastigheter med planerad tillsyn utgörs av planerat antal handlagda ärenden.

Nyckelindikatorer:

1) Andel flerbostadsfastigheter totalt i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 80 %. Utfall VB 2018: 73 %.

2) Andel flerbostadsfastigheter totalt i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Årsmål: 90 %. Utfall VB 2018: 84 %.

3) Antal användare av e-tjänst för uppmätta radonhalter. Utfall VB 2018: 12 187 st.

Uppföljning:

Under året har 600 fastighetsägare på Östermalm uppmanats att mäta och vid behov åtgärda radon samt rapportera till förvaltningen. Under åren 2013-2017 har förvaltningen uppmanat ägare av fastigheter med flerbostadshus i Söderort, yttre västerort, Bromma, Kungsholmen och Gärdet att mäta radon och eventuellt åtgärda samt rapportera till förvaltningen.

Totalt sett så har:

- 7 900 fastigheter nu korrekt utförda radonmätningar som visar att radonhalterna i byggnaderna understiger riktvärdet 200 Bq/m³
- 400 fastigheter pågående ärenden hos miljöförvaltningen där radonhalterna i byggnader är över riktvärdet 200 Bq/m³ och arbete med åtgärder pågår
- 1 500 fastigheter pågående mätningar av radon i byggnader
- 1 000 fastigheter inte radonmätt sina byggnader ännu

Årsmålet är att 80 % av flerbostadsfastigheterna ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Hittills har detta uppnåtts för 72 % av flerbostadsfastigheterna. Årets mål nås inte eftersom mätningar och åtgärder inte har skett i den takt förvaltningen prognosticerat.

Årsmålet är att 90 % av de kommunala bostadsbolagens flerbostadsfastigheter ska vara kontrollerade avseende radon och ha radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m³ luft. Hittills har detta uppnåtts för 84 % av de kommunala flerbostadsfastigheterna. Årets mål nås inte eftersom flerbostadshus som inte är radonmätta har köpts in och redan radonmätta fastigheter har sålts.

12 187 användare har använt e-tjänster för radon.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	Se kommentar	1600	3319	1464	1355	500
VB		918	3319	1611	1208	500
Diff	#####	-682	0	147	-147	0

Miljöbalken kap 9 Djurtillstånd

Målsättning:

Tillståndspröva ansökningar för hållande av orm, fjäderfä och lantbruksdjur inom detaljplanelagt område i enlighet med kravet i stadens hälsoskyddsföreskrifter.

Kommentarer: Objekt med tillsyn avser uppskattat antal ansökningar om tillstånd.

Nyckelindikatorer:

1) Andel tillstånd för orm, fjäderfä och lantbruksdjur som handläggs inom fyra veckor. Årsmål: 95 %.

VB:

Under 2018 har 20 tillståndsansökningar inkommit och handlagts för hållande av djur inom detaljplanelagt område. Av dessa har 4 stycken varit ormtillstånd, 16 stycken varit tillstånd för fjäderfä och 2 stycken uppmaningar att söka tillstånd för fjäderfän. Samtliga tillstånd har handlagts inom fyra veckor.

Skadedjursanmälningar bedöms ökat jämfört med tidigare år (tillförlitlig statistik saknas dock), framför allt avseende råttor. Om anmälan berör stadens mark vidarebefodras anmälan till trafikkontoret. Övriga anmälningar hanteras som klagomål och kontakt tas med fastighetsägaren som i de flesta fallen leder till att åtgärder vidtas inom fastigheten. 7 stycken skadedjursanmälningar av råttor har kommit till miljöförvaltningen.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	26	15	150	30	40	80
VB		20	150	31	39	80
Diff	-26	5	0	1	-1	0

Miljöbalken kap 9 Övrigt arbete med hälsoskydd

Målsättning:

Besvara frågor från allmänheten, stödja övriga handläggare med expertkompetens som inte är hänförligt till specifikt ärende, storstadssamarbete, kontaktperson dricksvatten, elektromagnetisk strålning, jourbil, många nätverk till exempel hus- och ventilationsnätverket samt bassängbadsnätverket, Miljösamverkan Stockholms län, besvara remisser till centrala myndigheter.

Uppföljning:

Antal inkomna samtal till Kontaktcenter, KC, var 11254 varav 10867 samtal besvarats av KC. Antalet inkommande samtal till KC ligger på samma nivå som förra året. Drygt 3100 KCH-ärenden (KCH=elektroniskt ärendehanteringssystem) har startats och skickats vidare till förvaltningen för hantering. Det är ca 10% fler än föregående år (2800). Frågor via e-post till direktservice funktionsbrevlåda har dock ökat ännu mer jämfört med förra året, 28 %, drygt 4600 att jämföra med knappt 3600 samma period förra året.

Vad gäller servicenivån gentemot stadens medborgare har 70 % (31 oktober) fått svar på sin fråga direkt via stadens kontaktcenter, som har behörighet att gå in och titta i miljöförvaltningens ärendehanteringssystem ECOS och därmed kan svara på enklare frågor rörande pågående ärenden. Av de resterande 30 % av frågeställningarna som skickas vidare till förvaltningen via KCH-systemet har 46 % lösts inom 24 timmar, varvid återkoppling till medborgaren skett. Att en frågeställning är löst innebär huvudsakligen att medborgaren antingen har fått svar på sin fråga, blivit hänvisad till annan avdelning på förvaltningen, myndighet eller instans, eller att ett tillsynsärende initierats i ECOS.

Servicenivån på direktservicefunktionen har sjunkit jämfört med samma period föregående år. En betydande orsak till detta är den ökade inströmningen av nya olägenhetsärenden i ECOS via e-tjänsten för anmälan av missförhållanden. Dessa ärenden hanteras initialt i Direktservice som också hanterar inkommande e-post och ärenden rörande klagomål på störningar i bostäder via KCH. Detta påverkar även punktlighetsmålet "Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor", som för närvarande ligger på 95,7 % jämfört med normalt 100 %. För att möta inflödet av ärenden ökade bemanningen av direktservicefunktionen i september och vid årsskiftet var punktlighetsmålet åter på 100%.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			5700	0	4500	1200
VB			5625	0	4450	1175
Diff	0	0	-75	0	-50	-25

Miljöbalken kap 10 Kvicksilver

Inriktning:

Verksamheter där kvicksilver hanteras eller har hanterats. Tillsynen syftar till att, genom återkommande besök, söka säkerställa fortsatt god skötsel av amalgamavskiljare/kemikaliehantering hos tandläkare. Genom riktade insatser uppmantra till/förelägga om sanering av kliniker. För labverksamheter och vårdinrättningar som ingår i branschen handlar det om att medverka till att verksamheternas egenkontroll fortsätter att utvecklas.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom utsläpp/spridning av kvicksilver reduceras så långt som möjligt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom fortsatta uppmaningar/förelägganden säkerställa att amalgamsanering genomförs, bedömt antal ca 10 stycken. Avser påbörjade ärenden där sanering inte genomförts trots tidigare uppmaning/föreläggande, där slutrapportering inte skett etc
2. genom att hantera anmälda saneringar, dvs. förelägga om försiktighetsmått och följa upp slutrapporter av arbetena, säkerställa att dessa genomförs på bra sätt
3. genom inspektion av ca 80 tandvårdskliniker kontrollera, i första hand, egenkontroll och rutiner för amalgamavskiljning
4. genom granskning av årsrapporter och tillsynsbesök hos laboratorie- och vårdverksamheter kontrollera verksamheternas rutiner/egenkontroll
5. att hantera anmälan om ägarbyte, klagomål etc. i enlighet med de servicemål som finns för ärendetyperna

Nyckelindikatorer:

1) Andelen tandläkare som bedriver verksamhet i lokaler med avloppsrör som bedömts vara fria från kvicksilver. Årsmål 100 %. Drygt 97 % uppfyller nu målet.

Uppföljning:

1 & 2 Under året har 14 anmälningar om sanering behandlats och fått förelägganden om försiktighetsmått

3. Under året har 82 tillsynsbesök genomförts

4. Genomfört enligt plan - tre verksamheter har besökts

5. Ambitionen uppfylls

Fortfarande förekommer anmärkningar på att klinikerna inte har årlig tömning av amalgamavskiljare.

Även äldre avskiljare, med sämre funktion, påträffas vid tillsyn.

Då branschens verksamheter får tillsyn med 4 - 5 års intervall förekommer avvikelser i nedlagd tid gentemot debiterad, såväl uppåt som nedåt.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	439	90	780	660	100	20
VB	417	82	895	763	132	0
Diff	-22	-8	115	103	32	-20

Miljöbalken kap 10 PCB

Inriktning: Tillsynens syfte är att säkerställa att den sanering av PCB-haltiga golv- och fogmassor som föreskrivs i PCB-förordningen genomförs. Detta uppnås bl.a. genom information till berörda fastighetsägare och genom förelägganden om försiktighetsmått vid och inspektion av anmälda PCB-saneringar. Angivet antal objekt avser fastigheter med fogar där PCB-halten överstiger 500 mg/kg och därigenom omfattas av slutdatum för sanering/avlägsnande.

Målsättning: Tillsynen ska säkerställa att avlägsnandet av PCB-haltiga fog - och golvmassor sker i enlighet med förordningens bestämmelser.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom uppmaningar/förelägganden till fastighetsägare som fått dispens som löper ut under år 2018 säkerställa att sanering av PCB genomförs
2. genom att behandla anmälningar om sanering/förelägga om försiktighetsmått verka för att avlägsnandet av PCB sker med minsta möjliga negativ påverkan på omgivningen (bedömt antal, 20 st).
3. att ta emot och besvara PCB-inventeringar från alla fastigheter som är berörda av PCB-förordningen.
4. genom hantering av dispensansökningar verka för att sanering sker i enlighet med förordningens krav
5. att besvara förfrågningar från fastighetsägare, konsulter och entreprenörer avseende enskilda byggnaders status

Nyckelindikatorer: 1) Andelen fastigheter byggda mellan år 1956-1973 som är fria från PCB. Årsmål 100 %. I dagsläget är 91 % sanerade.

Uppföljning:

1. Samtliga berörda fastighetsägare, 16 stycken, har fått brev med info om att dispensen löper ut
2. 22 anmälningar om sanering har behandlats. I likhet med tidigare år kommer det in ärenden som avser fastigheter som klassats som PCB-fria, sanerade etc varför antalet överstiger det som planerats utifrån kända registeruppgifter
3. Endast ett sådant ärende har registrerats men kompletterande inventeringar kommer ofta in i samband med planerade ombyggnationer alternativt inför saneringar
4. Sju dispensärenden har hanterats. Det rör sig dels om ansökningar om förlängd dispensid, pga förändrade förutsättningar, och dels om dispenser avseende PCB som upptäckts nyligen (jfr punkt 2)
5. En stadig ström av frågor kommer från framför allt konsulter - inte minst i samband med fastighetsöverlåtelser. Även enskilda fastighetsägare frågar då det visar sig att man inte har eget underlag när man får brev från förvaltningen om att det är dags att sanera. Då dessa förfrågningar inte registreras kan inget antal uppges.

Differensen i mängden nedlagda debiterbara timmar beror främst på att objekt fallit bort - och därmed har även intäkterna minskat i motsvarande grad.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	69	30	714	714	0	0
VB	84	33	520	518	2	0
Diff	15	3	-194	-196	2	0

Miljöbalken kap 10 Förorenad mark

Inriktning:

Tillsynen ska, genom råd och förelägganden, söka säkerställa att förorenade markområden saneras på ett från hälso- och miljösynpunkt bra sätt. Genom riktade undersökningar öka kunskapen om bl.a. historiskt förorenade områden.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att markområden används på ett sätt som inte innebär risker för hälsa och miljö.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom hantering av upplysningar om påträffade föroreningar resp. anmälningar om efterbehandling säkerställa att behövliga efterbehandlingsåtgärder vidtas. Antalet styrs utifrån och en ökad medvetenhet om frågan har stadigt ökat antalet. De senaste åren, 2014 och 2015, har 100-talet sådana ärenden och omfattningen bedöms vara oförändrad framåt.
2. genom att fortsatt delta i arbetet med förbättrad masshantering lokalt och regionalt minska branschens negativa miljöpåverkan
3. fortsätta att arbeta för att aktuella "ledningsföretag" tar fram masshanteringsplaner liknande den som Stockholm Vatten tillämpar.
4. genom fortsatt tillsyn över/bevakning av Ellevios arbete med avveckling/sanering av oljekabelnätet säkerställa att avveckling genomförs så snart som möjligt
5. delta i/stödja Exploateringsnämndens projekt för innovativ marksanering

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal upplysningar om förorenad mark. Uppföljning: 104 stycken under året.
- 2) Antal anmälningar om efterbehandling. Uppföljning: 19 stycken under året.

Uppföljning:

1. Det sker en stadig tillströmning av ärenden - hittills under året drygt 80 stycken en omfattning som varit relativt konstant de senaste åren
 2. Förvaltningen har deltagit i de inledande mötena i det projekt - i syfte att identifiera platser inom staden som kan användas för masshantering - som drivs av Exploateringskontoret
 3. arbetet med "ledningsföretagens" masshantering har fortsatt och ett infobladd till företagen har tagits fram
 4. Tre tillsynsmöten för att följa bolagets arbete har genomförts. Vidare har fem upplysnings-/efterbehandlingsärenden hanterats.
 5. Arbetet har påbörjats genom att Exploateringskontoret handlat upp en konsult för att sammanställa vilka alternativa metoder som kan komma ifråga.
- I redovisningen av indirekt och ej debiterbar tid ingår uppströmsarbete med planer, tid som intern branschexpert mm

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	Reg saknas	Händelsestyrt	1501	631	860	10
VB			3227	1065	1371	791
Diff			1726	434	511	781

Miljöbalken kap 14 Kosmetiska produkter

Målsättning:

Förebygga allergier och ohälsa genom att tillse att kosmetiska produkter som saluförs är rätt märkta och inte innehåller otillåtna ämnen.

Under 2018 planeras följande uppnås inom tillsynen:

1. Tillsyn på herrkosmetika hos ca 10 frisörer/barberare.
2. Under hösten påbörja ett tillsynsprojekt på frisörverksamheter, projektet fortsätter år 2019. Ca 5 st. inspekteras.

Kommentar: Det går inte att ange antal tillsynsobjekt eftersom dessa produkter säljs i ett mycket stort antal butiker.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade försäljningsställen utan allvarliga anmärkningar¹. Årsmål: 95% Utfall VB 2018: 47 %.

2) Andel inspekterade försäljningsställen utan övriga anmärkningar². Årsmål: 50%. Utfall VB 2018: 26 %.

¹Allvarlig anmärkning är innehåll av förbjudna ämnen, innehållsförteckning saknas, ansvarig person saknas, passerat hållbarhetsdatum, kraftigt felaktig innehållsförteckning.

² Övriga anmärkningar är t.ex. att varningstexter och produktens funktion inte är översatt till svenska.

Uppföljning:

1) Istället för planerad tillsyn på herrkosmetika har ett projekt genomförts i samarbete mellan avdelningarna Hälsoskydd och Plan- och miljö. 17 gemensamma inspektioner har utförts i 17 butiker (apotek, livsmedelsbutiker och större kedjor). Hälsoskyddsavdelningen kontrollerade innehåll och märkning av de försålda produkterna (vilket redovisas nedan) och plan- och miljöavdelningen kontrollerade förekomsten av högfluorerade ämnen och mikroplaster i produkterna. Det sistnämnda redovisas under avsnittet "Miljögifter i varor kap 14".

Totalt hade 82 % av verksamheterna brister. Hos fem verksamheter hittades produkter med otillåtna ämnen i innehållsförteckningen. Totalt 13 produkter med otillåtna ämnen hittades. Produkterna har efter besöken som regel plockats bort från sortimentet. Sex verksamheter sålde produkter utan innehållsförteckning, totalt påträffades 10 sådana produkter. Gäller främst produkter med små förpackningar såsom nagellack. 3 verksamhetsutövare sålde produkter utan märkning om ansvarig person (den tillverkare eller importör som har huvudansvaret för att de kosmetiska produkterna följer reglerna innan de släpps ut på EU-marknaden). 29 produkter utan svensk märkning för varningstexter påträffades.

2. 11 butiker/frisörsalonger har inspekterats. Fyra av dem gällde uppföljning av klagomål på bristande märkning. Sammantaget sålde 60 % av verksamheterna produkter med allvarlig brist i form av att de saknar ansvarig person/ansvarigt företag inom EU.

Förvaltningen har hunnit med fler inspektioner än planerat eftersom de gått fortare att utföra.

Förvaltningen utför trots detta färre debiterbara timmar än budgeterat eftersom tid till del istället läggs på att utreda hur kyltorn kan inventeras - ett uppdrag som inte var med i budgeten.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	Se kommentar	23	703	253	200	250
VB		28	560	110	200	250
Diff	#####	5	-143	-143	0	0

Miljöbalken kap 14 Miljögifter i varor

Inriktning: Kampanjer med tillsyn och information till berörda verksamheter och aktörer om riskerna med kemikalier, kandidatförteckning, begränsningar/förbud mm. Huvuddelen av tillsynsaktiviteterna bedrivs inom det s k storstadssamarbetet där beslut ännu inte fattats om vilka projekt som ska drivas. Kommentar: Ett stort antal tillsynsobjekt kan vara aktuella. Går ej att precisera registrerat antal objekt. Antal med planerad tillsyn är ej känt.

Målsättning:

Målet för tillsynen är *dels* att ge företag som säljer kemiska produkter och varor med kemiska ämnen ökad kunskap kring de bestämmelser man måste iaktta och *dels* att ge konsumenter ökad kunskap om vilka regler som gäller och vilka rättigheter man har som konsument. Tillsynen, som huvudsakligen bedrivs i gemensamma projekt med Göteborg, Malmö och Helsingborg, utgår från barnperspektivet när tillsynskampanjer planeras. Normalt genomförs tre årliga tillsynskampanjer och exakt vilka fastställs kring årsskiftet. Ambitionen är, på sikt, att återkommande tillsyn ska kunna bedrivas inom området.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade försäljningsställen med allvarliga anmärkningar*. Årsmål: 0%. Se kommentar nedan.

* Exempel på allvarlig anmärkning är t.ex. innehåll av förbjudna ämnen eller att innehållsförteckning saknas

Uppföljning:

Varutillsynen bedrivs huvudsakligen inom ramen för det s.k. storstadssamarbetet. Inom årets projekt, samtliga med fokus fluorerade ämnen, har inspektioner och varuinköp genomförts. Analys av varorna har genomförts samlat och resultaten har rapporterats till förvaltningen i november. Resultaten kommer att sammanställas och presenteras för nämnden i början av år 2019 och då kan andelen anmärkningar också presenteras. De tillsynsprojekt som genomförts under året har haft tema fluorerade ämnen. I delprojektet "Kosmetiska produkter, PFAS och mikroplaster", genomfört under våren, kontrollerades även ev. förekomst av mikroplaster då förbud mot dessa - vissa produkttyper - träder i kraft den 31 juli. I detta projekt var den vanligaste anmärkning brister i märkning.

I tidredovisningen ingår även det arbete som redovisas under avsnittet "Övr arb med kemik.fråg kap 14". Redovisad tid ska således jämföras med båda avsnittens planerade tid, dvs totalt 2095 timmar.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsyns-objekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			670	50	605	15
VB			1900	185	428	1287
Diff	0	0	1230	135	-177	1272

Miljöbalken kap 14 Övrigt arbete med kemikaliefrågor

Inriktning:

Stödja övriga handläggare med expertkompetens, Kemilänken (regionalt samarbete), storstadssamarbete, omvärldsbevakning, utbildningar, Kemikalieforum, besvara remisser, besvara frågor från allmänhet mm, uppdatera hemsidan.

Huvuddelen av tiden är inte tillsyn i meningen att arbetet riktas mot speciella objekt.

Målsättning: Tillsynen har som övergripande mål att störningar/omgivningspåverkan genom i första hand utsläpp till luft och bullerstörningar reduceras så långt som möjligt.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. genom att hantera anmälningar som gäller blåstringsarbeten/taktvätt. Föreläggande om försiktighetsmått meddelas för att . Dryga tioalet ärenden behandlades 2016 och antalet bedöms öka.
2. genom att behandla anmälningsärenden avseende spridning av bekämpningsmedel/förelägga om försiktighetsmått minimera negativ påverkan på omgivningen
3. att hantera remisser, från länsstyrelsen, avseende överlåtelse av "särskilt farliga kemiska produkter"
4. fortsatt arbete med att minska spridningen av mikroplast från konstgräsplaner

Uppföljning:

1. Sex sådana ärenden har hanterats under året
2. Sju ärenden har hanterats, varav fem avser bekämpning av områden inom oljehamnen.
3. Fem sådana ärenden har varit aktuella under året
4. Diskussioner kring skötselrutiner, försiktighetsmått, journalföring har förts med Idrottsförvaltningen. Fokus i detta sammanhang är att minimera spridningen av mikroplast från befintliga anläggningar samt att denna fråga uppmärksammas vid nyanläggning av planer. Samtidigt har miljöförvaltningen arbetat med att ta fram en rekommendation, som hanterar såväl mikroplastproblematiken som materialens kemiska innehåll, kring konstgräs och fallskyddsgummi som dock ännu inte antagits.

Nedlagd tid redovisas under avsnittet "Miljögifter i varor kap 14".

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			1425	40	1385	0
VB						
Diff			-1425	-40	-1385	0

Miljöbalken kap 14 Cisterner

Inriktning:

Målsättning:

Förebygga att brandfarliga vätskor läcker ut till mark och vattendrag. Cisternanordningar (cistern inklusive rörledning) ska kontrolleras regelbundet av ett ackrediterat kontrollföretag.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal cisterner som tagits ur bruk under innevarande år.
- 2) Totalt antal cisterner i drift. Årsmål: Minska från dagens nivåer.

VB:

Enligt förvaltningens register beräknas 683 cisterner som är kopplade till fastighetsbeteckningar avseende en- och flerfamiljsfastigheter vara i drift inom Stockholms Stad. Totalt i förvaltningens register finns 1106 cisterner i drift. Under 2018 har 61 anmälningar om att cistern tagits ur bruk inkommit och registrerats. Totalt har 79 tillsynsärenden startats. Under perioden har det fattats 2 beslut om miljöskaktionsavgift.

Miljöförvaltningen har fortsatt ambitionen att öka antalet urbruksanmälningar genom råd om alternativa uppvärmningskällor till fastighetsägare för att minska oljeanvändningen och därmed dels minska risken för läckage till mark- och vattenområden, dels minska klimatpåverkan. Uppmaningen som miljöförvaltningen skickar ut i samband med den återkommande kontrollen innefattar även information om att Stockholm stad rekommenderar att uppvärmning sker med antingen fjärrvärme eller bergvärme samt att man kan ta kontakt med kommunens energi- och klimatrådgivning för vägledning.

Den 1 juli 2018 trädde Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor ikraft. Revideringen innebär att de tekniska kraven kommer att styras av MSB:s nya föreskrift (som ersätter MSBFS 2014:5). Vidare innebär den nya föreskriften att förvaltningen inte längre kan påföra miljöskaktionsavgift vid överträdelse av kontrollintervall. Förvaltningen kan dock med stöd av NFS 2017:5 fortsätta begära in kopia på kontrollrapport och anmälan om cistern tagen ur bruk samt ställa ytterligare krav på miljöskyddet med stöd av miljöbalken.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	980	100	470	246	154	70
VB		79	370	206	114	50
Diff	-980	-21	-100	-40	-40	-20

Miljöbalken kap 14 Köldmedia F-gaser

Målsättning: Minskad klimatpåverkan till följd av läckage av fluorerade växthusgaser.

Förbereda digitalisering av register för köldmedieaggregat. Arbeta för att alla anläggningar som är skyldiga att rapportera in årlig kontrollrapport till miljöförvaltningen finns registrerade och lämnar in årsrapporten tid.

Under 2018 planeras följande uppnås i tillsynen:

1. Identifiera och registrera alla årsrapporter som inkommer.
2. Följa upp de årsrapporter som inte uppfyller kraven i förordningen.
3. Genom samarbete med t.ex. livsmedelskontrollen, fastighetsägartillsynen och värmepumpsgruppen lokalisera befintliga köldmedieanläggningar som inte finns i våra register.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel köldmedierapporter av registrerade objekt som inkommit per den 31 mars. Årsmål: 85 %. Utfall VB 2018: 86 %
- 2) Andel köldmedierapporter av registrerade objekt som inkommit elektroniskt via e-tjänst. Årsmål: 20 %. Utfall VB 2018: 17%

Uppföljning:

Registervård

Det omfattande registervårdsarbete som inleddes i slutet av 2017 slutfördes under våren och köldmedieregistret uppdaterades då med avseende på köldmedieanläggningar, utrustningar och operatörer. Ytterligare registervård med fokus på köldmedieanläggningar har genomförts under november och december.

Tillsyn ej inkomna köldmedierapporter för 2015 och 2016

Ej inkomna årsrapporter för 2015 och 2016 har följts upp i 226 ärenden, varav drygt 85 % hittills har åtgärdats, innebärande att förvaltningen har fått in de saknade årsrapporterna eller i förekommande fall skrotningsintyg. I tillsynen kontrolleras dels att operatörerna har utfört läckagekontroller vilket är viktigt för att minimera utsläpp av klimatgaser, dels att köldmedieanläggningar som skrotats, men där operatören inte meddelat miljöförvaltningen detta, nu är registrerade som skrotade i förvaltningens register.

Inrapportering och granskning av årsrapport 2017

86 % av köldmedieanläggningarna kom in med årsrapporten i tid och av dessa kom 17 % in via e-tjänsten. Inkluderas även sent inkomna rapporter har 90 % av anläggningarna inkommit med årsrapport för 2017. Av de granskade rapporterna behövde ca 7 % följas upp på grund av brister i rapporten.

Den nuvarande e-tjänsten stängdes den 6 april eftersom den i sin nuvarande utformning inte är anpassad till den nya förordningen.

Nyregistreringar och operatörsbyten

Miljöförvaltningen har registrerat 247 nya köldmedieanläggningar under året, varav många är anläggningar som har blivit rapporteringsskyldiga till följd av den ändrade rapporteringsgränsen från 10 kg köldmedia till 14 ton koldioxidkvivalenter.

Under året har 140 ärenden med operatörsbyten handlagts. En ny länk för operatörsbyten på webben har skapats för att underlätta för verksamhetsutövarna att anmäla operatörsbyten.

Identifiering av nya köldmedieanläggningar och operatörer sker kontinuerligt genom samarbete med andra tillsynsområden inom miljöförvaltningen.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	- varav ej debiterbara
VP	2195	2120	5969	4804	715	450
VB	2254	2254	6290	4931	909	450
Diff	59	134	321	127	194	0

Miljöbalken kap 15 Avfall hälsoskydd

Målsättning:

Verksamhetsutövare ska ha en effektiv och miljöanpassad avfallshantering där mängden avfall minimeras och andelen avfall som omhändertas genom återanvändning och återvinning ökar.

Under 2018 utförs riktad tillsyn på restauranger som inte har matavfallsinsamling. Vid tillsynen granskas även fettavskiljningshanteringen och sortering av förpackningar. En del av de planerade inspektionerna initieras genom att Stockholm Vatten och avfall AB eller annan kontaktar miljöförvaltningen om missförhållanden i avfallshanteringen.

Nyckelindikatorer:

- 1) Antal handlagda kompostanmälningar.
- 2) Andel inspekterade verksamhetsutövare som fått anmärkning på avfallshanteringen.
- 3) Andel VU som inför matavfallsinsamling. Årsmål: 25 %.

VB:

Målet om 250 inspektioner kommer inte att nås. Detta på grund av personalbortfall samt handläggning av ett stort ökat antal klagomål avseende nedskräpning och bristfällig avfallshantering. Mycket resurser har även lagts på att hantera ärenden avseende spillfett från restauranger.

Under året har 156 inspektioner genomförts på restauranger och caféer för att granska verksamheternas avfallshantering gällande möjlighet till matavfallsinsamling, utsortering av förpackningar, att verksamhetsutövarna lämnar hushållsavfall till någon av stadens upphandlade entreprenörer samt lämnar övrigt avfall till entreprenörer med tillstånd att transportera avfall. 98 restauranger fick anmärkningar som krävde uppföljning vilket motsvarar 63 % av totalt antal inspekterade verksamheter under året. Staden har satt ett mål att 70 % av verksamheterna (fastighetsägare och verksamheter som restauranger, butiker, caféer) ska ha matavfallsinsamling år 2020. Totalt har ca 15 % (82 st) av de inspekterade verksamheterna infört matavfallsinsamling under 2018. Målet för 2018 att 25 % av de besökta verksamheterna ska påbörja matavfallsinsamling kommer därmed inte kunna uppnås. En anledning bedöms vara avsaknad av obligatorisk utsortering av matavfall som många andra kommuner redan infört. En annan anledning beror på utrymmesbrist eller avsaknad av eget soputrymme. Under 2017 och 2018 genomförde miljöförvaltningen tillsammans med miljökontoren i Järfälla, Lidingö och Sollentuna ett tillsynsprojekt i MSLs regi. Syfte var bland annat att kontrollera avfallshanteringen i restauranger och livsmedelsbutiker för att få en översikt av vilka utmaningar som finns inom verksamheternas avfallshantering. Totalt besöktes 273 livsmedelsbutiker och restauranger. Resultatet visade att flera av de verksamheter som efter uppföljningskrav redovisat att de saknar möjlighet att införa utsortering av förpackningar och/eller matavfall gör det med hänvisning till att det råder platsbrist eller att det uppstår mycket små mängder av någon fraktion. Det förekommer också att ansvaret för verksamheternas avfallshantering ligger på fastighetsägaren, exempelvis kan det handla om att fastigheten har ett gemensamt avfallsutrymme och hämtningsabonnemang för flera verksamheter. I dessa fall får verksamheten ansluta sig till fastighetens avfallslösning och därmed kan rådigheten över avfallshantering och vilka fraktioner som sorteras ut bli begränsad.

Under 2018 har 26 ansökningar för kompostering lämnats in till miljöförvaltningen. Samtliga ärenden har hanterats inom sex veckor.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP		250	1345	529	666	150
VB		156	1465	621	694	150
Diff	0	-94	120	92	28	0

Miljöbalken kap 15 Återvinningsstationer

Målsättning: Återvinningsstationerna ska möjliggöra återanvändning och återvinning. Olägenheter i form av nedskräpning och buller vid återvinningsstationer ska begränsas.

Nyckelindikatorer:

1) Brister (nedskräpning och överfyllnad) som identifieras i tillsynen av ÅVS:er i samband med inspektioner av städ- och tömningsrutiner ska ligga under 5 % .

VB:

Målet med årets tillsyn för återvinningsstationer har varit att säkerställa en tillfredställande renhållning vid stationerna. Miljöförvaltningen har arbetat dels med riktad tillsyn på utvalda stationer samt med handläggning av klagomål, såväl inkomna direkt till miljöförvaltningen som till verksamhetsutövaren Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI). Klagomålen som hanterats har gällt nedskräpning, dumpning och fulla behållare. Syftet med tillsynen var att identifiera och säkerställa att FTI hanterar städning och tömning av stationerna på ett tillfredställande sätt inom ramen för gällande avtal. 189 av totalt 251 stationer har besökts tre dagar i rad, totalt har 567 inspektioner ägt rum. 26 av dessa stationer fick anmärkningar på nedskräpning eller dumpning. Detta innebär att andelen brister i den riktade tillsynen ligger en bra bit över 5 %. Anledningen till att relativt många stationer fått anmärkning beror dels på att tillsynen riktats mot de stationer där klagomål inkommit till miljöförvaltningen, dels på att miljöförvaltningen utifrån FTI:s statistik har kontrollerat stationer som i FTI:s statistik fått många klagomål.

Vid handläggningen av klagomål har miljöförvaltningen begärt in städschema, information om tömningsfrekvenser samt om tömning/städning utförts enligt informationen som framgått av FTI:s hemsida för rättelse vid försenade tömningar. I förvaltningens dialog med FTI har det bland annat framkommit att FTI fört en dialog med deras entreprenörer om städ- och tömningsrutiner. Det har resulterat i ny upphandling samt ett nytt kommande avtal "Ren Station" för att effektivisera städning och bortplockning av dumpning. Enligt FTI har antalet klagomål sjunkit sen den nya upphandlingen.

Fyra samrådsmöten mellan FTI, trafikkontorets upplåtelseenhet, Stockholm Vatten och Avfall och miljöförvaltningen har förts under året. Miljöförvaltningen har närvarat vid två. Diskussionsämnen har utgjorts av klagomål/klagomålsstatistik, omplaceringar, bygglovsfrågor, FTI:s projekt med test av åtgärder för minskad nedskräpning, tillsyn och entreprenörsaspekten.

Miljöförvaltningens tillsyn, klagomålshanteringen och de fyra årliga samrådsmötena har troligtvis en positiv effekt i arbetet med att minska nedskräpningsproblematiken på återvinningsstationerna.

Den 28 juni 2018 beslutade regeringen om förordningsförändringar om producentansvaren för förpackningsavfall och fastighetsnära insamling. Senast 2025 ska hushållens förpackningsavfall hämtas av producenterna utan avgift, vid bostaden eller nära bostaden (fastighetsnära). Regeringen har även beslutat om ett delmål, till 2021 ska 60 procent av hushållen ha erbjudits fastighetsnära insamling och till år 2025 ska målet vara uppfyllt.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2017	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	245	125	600	490	70	40
VB	251	189	600	487	73	40
Diff	6	64	0	-3	3	0

Miljöbalken kap 15 Båtklubbar

Målsättning:

Båtklubbar ska ha en god egenkontroll avseende bl.a. avfalls- och kemikaliehantering. Tillförsel av biocider från båtbottnfärger till mark och vatten ska upphöra i Mälaren och minska i Östersjön. I tillsynen med avseende på utfasningen av biocidhaltiga båtbottnfärger granskas bland annat båtklubbens rutiner för tvättning av båtar, rutiner för underhåll, policy för användning av båtbottnfärger och klubbens utfasningsplan för båtar målade med biocidfärger.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel inspekterade verksamheter som kräver uppföljning efter inspektion.
- 2) Andel inspekterade båtklubbar i Mälaren med skriftlig utfasningsplan av biocidfärger.
- 3) Andel inspekterade båtklubbar med skriftlig avfallshanteringsplan.

VB:

Under år 2018 har 26 inspektioner av planerade 28 utförts i den ordinarie tillsynen. Återstående inspektioner kommer istället att utföras under år 2019. Avvikelsen beror dels på personalbyte inom området, dels på att oplanerade inspektioner på båtklubbar som utfört blästring på båtskrov genomförts. Av de inspekterade verksamheterna krävde 92 % en uppföljning efter inspektion. Båtklubbarna ska ha en god egenkontroll avseende bl.a. avfalls- och kemikaliehantering. Av de inspekterade båtklubbarna hade 35 % en skriftlig avfallshanteringsplan. Förvaltningen deltar aktivt i det nationella och länsövergripande samarbetet gällande informationsspridning och utfasning av båtbottnfärger innehållande biocider. Miljöförvaltningens mål är att tillförsel av biocider från båtbottnfärger till mark och vatten ska upphöra i Mälaren och minska i Östersjön. Av de inspekterade båtklubbarna i Mälaren hade 65 % en skriftlig utfasningsplan av biocidfärger. Förvaltningen har även anmodat samtliga båtklubbar att inkomma med uppgifter avseende eventuell blästring av båtskrov. Blästring är en av de tre saneringsmetoder som är tillämpliga för att ta bort gammal biocidfärg, och på grund av risken för läckage av förorenade partiklar till omgivande mark och vatten vid blästring behöver blästringen utföras på ett yrkesmässigt sätt. Genom att granska båtklubbarnas egenkontroll för blästring och utöva tillsyn när blästringen sker på uppläggningsplatserna, kan förvaltningen säkerställa att saneringsarbetet utförs på ett miljömässigt säkert sätt. Under hösten har sju båtklubbar utfört blästring av båtskrov på sitt varvsområde. Av dessa har förvaltningen utfört sex oanmälda inspektioner. Vid ett tillfälle har miljöförvaltningen stoppat pågående blästringsarbete och meddelat ett omedelbart beslut om förbud mot blästring av båtskrov. Anledningen till detta var att båtklubben inte hade vidtagit tillräckliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått i form av täckning av mark och båtskrov samt att båtklubben inte hade tillfredsställande hantering av farligt avfall från blästringen.

XRF-projektet

Under året har 742 båtar mätts inom ramen för förvaltningens XRF-projekt, där båtbottnar mäts med ett röntgenfluorescensinstrument för att kvantifiera metallinnehållet på båtskrovet. Sammanställningen av höstens mätningar är inte färdigställd vid verksamhetsberättelsens skrivelse p.g.a. pågående mätningar. Resultatet från vårens mätningar visar att 82,5 % av båtarna har giftiga metaller på skroven, vilket kan jämföras med 85 % från mätningarna utförda 2017. När det gäller TBT så hade 21,5 % av båtarna tenn över detektionsvärdet på skroven, vilket kan jämföras med 22 % från mätningarna utförda 2017.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	51	28	640	153	287	200
VB	51	32	650	197	153	300
Diff	0	4	10	44	-134	100

Miljöbalken kap 15 Rivningstillsyn

Inriktning:

Tillsyn avseende avfall, särskilt farligt avfall, som måste/bör tas om hand på särskilt sätt, vid rivning av fastigheter.

Målsättning: Målet för tillsynsaktiviteterna är att öka medvetenheten om kraven på/behovet av avfallssortering. Antalet ärenden styrs utifrån men 30 – 40 nya ärenden har startats årligen de senaste åren.

Nyckelindikatorer:

- 1) Andel rivningsärenden där avfallshanteringen redovisas enligt Sveriges Byggindustriers mall (mål 100 %)
- 2) Andel rivningsärenden där (plan)glas sorteras ut
- 3) Andel rivningsärenden där gips sorteras ut
- 4) Andel rivningsärenden där CFC-haltigt material sorteras ut. Det finns ännu ingen uppföljning av detta.

Uppföljning:

Endast två nya rivningsärenden har startats. Förvaltningen påbörjade under hösten besök hos ett antal av de större byggherrarna för att genom information/diskussion söka förbättra planeringen av - och genomförandet av - framtida rivningar. Då många av dem har sitt säte utanför Stockholm bortföll en del av de förväntade intäkterna men besöken har mottagits positivt av verksamheterna.

Ett ärende från fjolåret, som startade som ett klagomål på buller och damning, har fortsatt genererat väldigt mycket arbete då störningarna fortsatt under byggperioden och byggherren överklagat förvaltningens beslut om försiktighetsmått. Sedan förvaltningens vitesföreläggande vunnit laga kraft har det också, på förvaltningens begäran, dömts ut.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP	200-300	40+	348	198	150	0
VB			345	232	103	10
Diff			-3	34	-47	10

Miljöbalken kap 15 Övrigt arbete med avfall

Inriktning:

Diverse övrigt arbete avseende avfallsområdet, dvs. farligt avfall, CFC, elektronikavfall, producentansvarsområdet mm. Stödja övriga handläggare med expertkompetens, omvärldsbevakning, utbildningar, besvara remisser, besvara frågor från allmänhet, politiker mm, uppdatera hemsida och annat infomaterial. Deltagande i regionala utvecklingsprojekt som masshantering etc. Huvuddelen av tiden är inte tillsyn i meningen att arbetet riktas mot speciella objekt.

Målsättning:

Arbetet omfattar dels att bedriva tillsyn riktad mot hantering av avfall som inte är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen och dels att delta i eller initiera projekt som driver utvecklingen framåt eller lyfter aktuella problem. En viktig del är utvecklingsprojekt, på olika nivåer, där exempel som Stocket, regionalt masshanteringsprojekt och projekt kring snöhantering kan nämnas.

Målet är att avfall ska hanteras och omhändertas korrekt. Förutom de direkta miljö- och resurshanteringsaspekterna påverkar avfallshantering, i vid bemärkelse, också ofta dagvatten och därigenom våra vattenförekomster. Området har således en tydlig koppling till arbetet med åtgärdsprogrammen för vatten men även – vid nedskräpning/dumpning – bäring på visionen om en ren och vacker stadsmiljö.

För år 2018 innebär detta följande produktionsmål:

1. Besvara länsstyrelseremisser avseende tillstånd till avfallstransport
2. Hantera ärenden avseende nedskräpning
3. Utöva tillsyn på objekt som inte omfattas av den återkommande miljöbalkstillsynen, t.ex. koppartak, avseende risk för vattenförorening

Uppföljning:

Förfrågningar från allmänhet, den egna samt andra förvaltningar besvaras kontinuerligt. Ärenden som handlar om felaktig hantering av avfall, som dumpning, nedskräpning och nedgrävning hanteras inom området. Förvaltningen försöker genom kontakter med trafik- och exploateringskontoren förbättra avfallssituationen i stadens industriområden.

73 remisser från länsstyrelsen avseende tillstånd till avfallstransport har hanterats år 2018.

Informationsblad kring hantering av schaktmassor, fr.a. riktat till fastighetsägare och entreprenörer, har färdigställts.

13 nedskräpningsärenden har diarieförts under året, till detta kommer klagomål som bara vidarebefordrats till t.ex. stadsdelsförvaltningar utan att de diarieförts.

Tre ärenden avseende rening av vatten från koppartak pågår, Statens Fastighetsverk är ägare.

Förvaltningen/nämnden har arbetat vidare med frågan om hur appen Tiptapp, en tjänst där privatpersoner kan få sitt hushållsavfall hämtat, ska betraktas/hanteras. Nämnden beslutade i september 2018 att förbjuda Tiptapp AB att förmedla transport inom Stockholms kommun av hushållsavfall till någon annan än de entreprenörer som Stockholms kommun anlitar eller har gett koncession för transport av avfall. Beslutet har överklagats.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			1294	36	1258	0
VB			1257	59	305	893
Diff			-37	23	-953	893

Strålskyddslagen Solarier

Målsättning:

Minska smittspridning och uppkomst av hudcancer orsakat av solarieanvändning. Detta sker genom kontroll av att anläggningarna uppfyller gällande bestämmelser. Fokus i tillsynen är att kontrollera hygienrutiner och att godkända rör används.

Under 2018 ska följande utföras inom tillsynen:

1. Handläggning av nyanmälningar.
2. Inspektion av ca 11 solarier inom riktad tillsyn.

Nyckelindikatorer:

1) Andel inspekterade solarier med godkända rör i samtliga solariesängar. Årsmål: 100% Utfall VB2018: 77 %

Uppföljning:

1) Fyra nyanmälningar om solarieverksamhet har inkommit varav två efter uppmaning från miljöförvaltningen i samband med den riktade tillsyn som utförts under våren. Av inkomna anmälningar var det endast en som inte fick någon uppföljning efter inspektion. Tre anmälningsärenden har kunnat avslutas efter redovisning av att brister åtgärdats.

2) Inom den riktade tillsynen har åtta solarieverksamheter inspekterats och dessutom har fortsatt handläggning skett i fyra ärenden från tidigare års tillsyn. En av de besökta solarieverksamheterna behövde inte någon uppföljning efter inspektionen. Hos övriga verksamheter var de vanligaste bristerna som krävde uppföljning att exponeringsschema saknades, att det inte var möjligt att följa rekommenderade soltider, att det var möjligt att sola längre än 15 minuter när solariet var obemannat eller att solariet var utrustat med felaktig rörskyld eller att rörskyld saknades.

Miljöförvaltningen har förelagt sju av verksamheterna att inkomma med redovisning av att åtgärder gällande bristerna har vidtagits, två verksamheter har fått förelägganden förenat med vite och en verksamhet har förlagts med förbud förenat med vite. Totalt nio tillsynsärenden har kunnat avslutas efter inkommen redovisning av att åtgärder vidtagits för att undanröja funna brister. Resultatet av utförda inspektioner visar att tillsynsbehovet är stort.

Av de 13 solarieverksamheter som inspekterats under 2018 så har 10 verksamheter haft godkända rör i samtliga solarier.

I och med årets tillsyn har 55 av de 57 solarieverksamheter som finns i staden fått tillsyn mellan åren 2015-2018. De återstående två verksamheterna kommer att inspekteras under 2019.

Fler debiterbara timmar än planerat har utförts på grund av att två fler förelägganden än planerat har skrivits.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekta timmar	-varav ej debiterbara
VP	57	11	220	70	100	50
VB	57	13	230	80	100	50
Diff	0	2	10	10	0	0

Smittskyddslagen Legionella

Målsättning:

Förhindra smittspridning och att stödja Smittskyddsinstitutet vid konstaterad smittförekomst. Fokus ligger på att utreda källan till smittan. Cirka 3-5 fall utreds årligen.

Nyckelindikatorer:

Inte aktuellt

Uppföljning:

Tolv legionellafall har inkommit under året. I fyra av fallen har smittkällan kunnat spåras till varmvattenssystemet i bostaden. Jord har varit en misstänkt källa i tre fall, men det är endast vid en av provtagningarna som proverna varit positiva för legionella.

Till nämndsammanträdet i april skrevs ett tjänsteutlåtande om kyltornsutbrottet sommaren 2017. Efter utbrottet 2017 har tre uppföljningsmöten hållits med Smittskydd Stockholm, Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket med fokus på hur lärdomarna från detta utbrott kan användas och hur man kan förhindra att ett sådant utbrott sker igen. En vetenskaplig artikel har skrivits i samarbete mellan Karolinska Institutet, Karolinska Universitetssjukhuset, Folkhälsomyndigheten, Smittskydd Stockholms läns landsting och miljöförvaltningen om utbrottet där fokus var på hur helgenomsekvensering användes för att säkerställa källan till utbrottet. Artikeln presenterades med en poster på ECCMID konferensen i Madrid 21-24 april och på ESGI konferensen i Lyon 28-29 augusti där förvaltningen deltog tillsammans med Smittskydd Stockholm.

Under hösten har en inventering av kyltorn i staden initierats och cirka 30 kyltorn har hittills identifierats. Miljöförvaltningen har bland annat kontaktat kommunala bolag, kylföretag, fastighetsförvaltarbolag, centrumanläggningar och butikskedjor. Ett utskick har också gjorts via Stockholms företagarförening till ca 800 företag som uppmanats att inkomma med uppgifter om kyltorn.

Ett MSL-projekt gällande legionella påbörjades under året och två möten har genomförts. Ett uppstartsmöte hölls i juni och i oktober hölls ett seminarium om kyltorn.

Ett förslag om införande av registreringsplikt för kyltorn har lämnats till miljödepartementet.

Fler debiterbara timmar än budgeterat har levererats på grund av att fler provtagningar än planerat har utförts. Fler ej debiterbara timmar har utförts eftersom förvaltningen utfört en inventering av kyltorn.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			159	9	100	50
VB			346	96	100	150
Diff	0	0	187	87	0	100

Lagen om internationella hot mot människors hälsa Karantän och sanering

Målsättning:

Förebygga införsel av objektburen smitta i landet via anländande fartyg i internationell trafik.
Saneringsintyg utfärdas enligt lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Nyckelindikatorer:

1) Andel saneringsintyg, utan anmärkning på fartyget, som utfärdas. Årsmål: 100 %. Utfall VB: 100 %.

Uppföljning:

16 saneringsintyg har utfärdats, alla utan anmärkning.

En upphandling av saneringsberedskap vid utbrott av allvarlig smitta i Stockholms Hamn och inom kommunen har genomförts under året i samarbete med nästan alla övriga kommuner i länet. Avtalet har slutits och beredskapen gäller fyra år fr.o.m. den 1 januari 2019.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP		6	300	50	100	150
VB		16	328	78	100	150
Diff	0	10	28	28	0	0

Tobakslagen

Målsättning:

Tillsyn avseende rökfria skolgårdar sker i samband med tillsyn på skolor, se även under fliken Skolor och förskolor. Förebygga passiv rökning vid restaurangbesök genom följande insatser. Handlägga klagomål gällande rökning på offentliga lokaler inomhus dit allmänheten har tillträde. Informera verksamhetsutövare om bedömningsgrunderna för tillsynen i samband med remissförfaranden gällande alkoholtillstånd samt vid inspektioner av restauranger. Egeninitierad tillsyn i samband med jourbilstillfällen och när förvaltningen av annan anledning är ute och inspekterar.

Kommentar:

Tillsynstiden för rökfria skolgårdar registreras på skolor och förskolor.

Nyckelindikatorer:

Inte aktuellt

Uppföljning:

I årets verksamhetsplan för enheten Inomhusmiljö fanns det 50 planerade tillsynstimmar avsatta för tobakstillsynen med avseende på tobaksrökning i lokaler för allmänna ändamål, däribland inbyggda uteserveringar. Detta var 30 tillsynstimmar mer än under föregående år. Under året har förvaltningen initierat fem tillsynsärenden samt mottagit ett klagomålsärende. Samtliga ärenden har startats efter tips från allmänheten eller andra myndigheter som Polisen och Länsstyrelsen. Utöver tillsynen har förvaltningen under året deltagit i konferensen Rökfritt Sverige 2025 som anordnades av Folkhälsomyndigheten, Tobakskonferensen 2018 om Tobakstillsyn och osund konkurrens, som anordnades av Länsstyrelsen i Stockholm samt deltagit vid nätverksträffar inom Stockholms läns nätverk för rökfria miljöer. Miljöförvaltningen ser att det finns ett särskilt behov att utöva tillsyn med avseende på lokaler där det röks vattenpipa, så kallade vattenpipscaféer. 2019 träder en ny tobakslagstiftning i kraft vilken troligtvis innebär att det blir fler miljöer/lokaliteter där det är förbjudet att röka. Sannolikt kommer rökning att förbjudas generellt på uteserveringar vilket kan komma att påkalla ytterligare tillsyn. Eftersom det inte är möjligt för förvaltningen att ta betalt för tillsynen enligt tobakslagen finns ingen debiterbar tid utförd.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP		0	50	0	0	50
VB						
Diff	0	0	-50	0	0	-50

Sprängämnesperkursorer

Målsättning:

Regelverk för produkter som innehåller vissa kemiska ämnen. Dessa ämnen kallas i sammanhanget för sprängämnesprekursorer och syftet med reglerna är att minska möjligheterna till tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Målsättningen är att genom information om och tillsyn över reglernas efterlevnad i detaljhandeln säkerställa att reglerna följs.

Tillsynen ute i butik samordnas med tillsyn över särskilt farliga kemiska produkter och märkningsbestämmelser för kemiska produkter (se kap 14). Tillsynskampanj som genomfördes under 2017 omfattade 22 butiker, främst färghandel och yrkesbutiker. Vidare kontaktades ett antal apotek via telefon. Rapport över 2017 års tillsyn redovisades för nämnden i november 2018.

Nyckelindikatorer:

1. Andel butiker som följer föreskrifterna. Årsmål 100%. Se utfall under uppföljningsdelen nedan.

Uppföljning:

Den tillsyn som genomfördes, gemensamt med de andra kommunerna i storstadssamarbetet kring kemikalietillsyn, under slutet av år 2017 har utvärderats och bedömningen är den viktigaste delen är information till handlarna - upplevelsen var att det fanns brister i kunskapen. I den gemensamma rapporten från projektet anges att 30% av de besökta verksamheterna inte kände till regelverket.

Samtidigt minskar antalet tillståndsansökningar till MSB vilket tyder på ett minskat behov av aktuella produkter och därigenom sannolikt färre butiker som säljer de tillståndspliktiga kemikalierna.

Nedlagd tid inom området särredovisas inte utan arbetet sker samordnat med övrig kemikalie- och varutillsyn.

Uppföljning av timmar och tillsynsobjekt

	Ant reg. tillsynsobjekt 2018	Varav antal med planerad tillsyn	Totalt antal timmar tillsyn	-varav direkt debiterbara timmar	- varav indirekt debiterbara timmar	-varav ej debiterbara
VP			30	0	30	0
VB						
Diff			-30	0	-30	0